

iyikitap

TUDENMYAYINGRUBU

ÇOCUK VE GENÇLİK
KİTAPLARI DERGİSİ

Shaun Tan'dan
benzersiz öyküler.

Canavar
öğretmenle
tanışın!

Bu tiyatro
başka tiyatro.

Bir top,
iki dünya...

Mayıs 2017 • SAYI 94
ÜCRETSİZDİR
www.iyikitap.net

ISSN 1308-9966

94

9 771308 886009

merhaba

Mayıs adı, Yunan tanrıçası Maia'dan gelir. Bahar ve bereketle ilişkilendirilmiştir mitolojide Maia. Eh, bu güzel aya ismini vermesi boşuna değil... Gerçekten de baharın ve bereketin ayı değil midir Mayıs? Umudu ve aşkı kim düşünmez, Mayıs geldiğinde?

Şairlere ilham olmuştur çok kez Mayıs. Sabahattin Ali, baharı ve aşkı düşünüp boşuna *"Mayıs'ta gönlüm delidir"* dememiş. Ya da doğadaki canlanmayı büyük heyecanla izleyen Goethe, durup dururken yazmamış *"Mayıs Bayramı"* şiirini.

Sadece aşk, canlanma ve mutluluk mu? Hüzün de var elbette! Ritsos, *"Bir mayıs günü bırakıp gittin beni, seni o mayısta yitiriyorum"* diye seslenmiş gidenin ardından. İlhan Berk, *"Mayıs ayındayız ve ben körüm"* yazmış Londralı dilencinin atkısına. Bereketin, baharın ve umudun olduğu kadar yitirmenin ve hüznün de ayıdır Mayıs... 1 Mayıslar hepsini hatırlatmaz mı bize?

Ama biz, hüznü ve yitirmeyi bir yana koyup, umut ve heyecanla yeni bir sayı hazırladık size bu Mayıs'ta. Birbirinden güzel çocuk ve gençlik kitaplarını sayfalarımıza taşıdık, üzerlerine sözümüzü söyledik. Mayıs'ın en güzel günlerinde okumanız dileğiyle...

Safter Korkmaz

Aylık Yaygın Süreli Yayın / 15.000 adet basılmıştır. Ücretsizdir. ISSN: 1308 - 8866

İmtiyaz Sahibi: Tudem Eğitim Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına İsa Aykanat **Yayın Yönetmeni:** İlke Aykanat Çam

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Safter Korkmaz **Yazı İşleri:** Suzan Geridönmez

Tasarım - Uygulama: Burak Tuna, Nayime Korkmaz **Kapak İllüstrasyonu:** Gökçe Yavaş Önal

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. Eskişehir Yolu 40. km. Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy / Ankara 0 (312) 284 18 14

İrtibat Adresi: 1476/1 Sk. No: 10/51 35220 Alsancak - Konak / İzmir **Tel:** 0(232) 463 46 38 **e-posta:** iyikitap@tudem.com

www.iyikitap.net [f/iyikitap](https://www.facebook.com/iyikitap) [@iyi_kitap](https://www.instagram.com/iyi_kitap) [@iyi_kitap](https://www.instagram.com/iyi_kitap)

Çocuklar hep çocuk, peki ya canavarlar?

Yazan: Suzan Geridönmez

Sınırlı sözcük ve sınırsız bir hayal gücüyle hikâye anlatmakta/resimlemekte usta bir sanatçıdan, okul korkusuna ilaç gibi gelecek bir kitap!

Küçükler bazı insanları mesleklerinden ibaret sanır. Özellikle de öğretmenleri. Ailesinde, yakın çevresinde öğretmenlik yapan kimsesi olmayan çocuklar, anaokulu ya da ilkokul öğretmenini diğer insanlar gibi hayal etmez genelde. Onun da özel bir hayatı olduğunu, herkes kadar acıktığını ya da üşüdüğünü bazen aklına eseni yaptığını düşünmez. Okul onunla yeni tanışan çocuk için bambaşka bir dünya, öğretmense o dünyanın kopmaz parçasıdır. Bu yüzden dışarıda, gerçek hayatta onunla ilk defa karşılaştığında çoğunlukla afallar.

En azından *Öğretmenim bir CANAVAR*'ın yaratıcısı Peter Brown afallamış. Söz konusu eseri için kendi okul zamanına geri dönen Brown, yaşadığı sarsıcı anı şöyle tarif ediyor: *"Öğretmenimin sınıfta geçmeyen bir hayatı daha olduğunu birden fark ettiğimde*

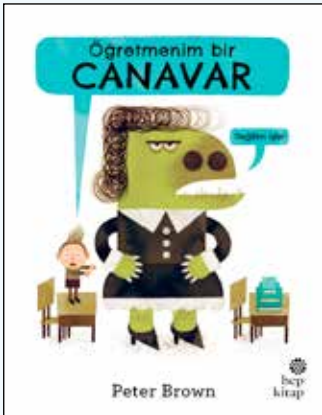
allak bullak oldum. Aklimca okulda yaşadığını sanıyordum. Onu pek sevmediğimden olacak, sonrasında öğretmenimin bazen canavar, bazen insan olarak ikili bir yaşam sürdüğünü hayal ettim."

Brown, önemsiz gibi görünse de aslında iz bırakan, okurda bir yerlere dokunan deneyimleri, sınırlı sözcük ama sınırsız bir hayal gücüyle anlatmak ve

resmetmekte usta, tanınmış bir sanatçı. İyi ki de öyle. Yoksa Bobby ile hiç tanışamayacaktık.

Bobby kâğıt uçak yapmaktan hoşlanıyor. Tabii onları uçurmaktan da. Ama öğretmenin derste uçuşan uçaklara tahammüllü yok. "OTUR YERİNE!" diye nasıl kükrediğini duysanız siz de Bobby'ye hak verirsiniz. O bir canavar. Bu yüzden Bobby okuldan sonra soluğu genellikle parkta alıyor. Burada bu korkunç gerçeği unutmaya çalışıyor. Ta ki bir gün parkta öğretmenine rastlayınca ve onun da gayet insani yönleri olduğunu fark edinceye dek.

Öğretmenin Bobby'nin zihninde geçirdiği değişim, kitabın illüstrasyonlarına çok net yansımış. İlk sayfalarda Bayan Kirby karşımızda tam da Bobby'nin onu gördüğü gibi çıkıyor: Sivri dişli, koca burun delikli, tüyler ürpertici. Ama aralarında başlayan sıkıntılı diyalogun ilerlemesi, bazı şaşırtan olayların yaşanması üzerine öğretmen adım adım insan görüntüsü alıyor. Hikâyenin bütün ruh ve akışı, Bayan Kirby'nin renk ve biçim değişimi ile Bobby'nin yanlış anlaşılması imkânsız yüz ifadesi üzerinden izlenebiliyor. Bu yüzden pek az cümleye gerek kalıyor. Diyalogların, konuşma balonlarıyla verilmesi küçük okurlar için metni takip etme kolaylığı sağlıyor. Özellikle okul korkuları olan çocuklara iyi gelecek bu esprili kitap, baskı kalitesiyle de göz dolduruyor. ■

Öğretmenim bir CANAVAR
Peter Brown
Türkçeleştiren: Sevin Okyay
Hep Kitap, 36 sayfa

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★☆

Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı ★★★★★☆

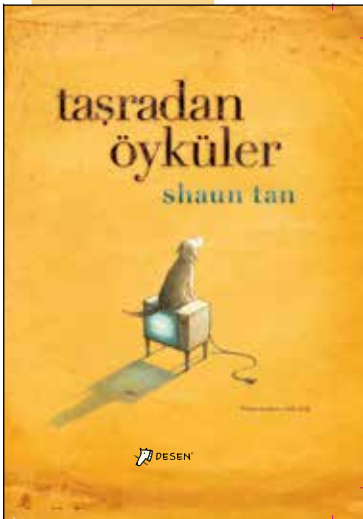
Grafik tasarım ★★★★★★

Baskı kalitesi ★★★★★★

Dışarıdan manzaralar

Taşradan Öyküler
Shaun Tan
Türkçeleştiren: Şirin Etik
Desen Yayınları, 96 sayfa

Shaun Tan'ın yabancılaşma ekseninde buluşan eserleri, parçalarına aşına olduğumuz ancak bir araya geldiklerinde daha önce gördüğümüz hiçbir şeye benzemeyen bir yapıya dönüşüyor.

Yazan: Tuğçe Akyüz

Taş zemine kazınmış mülteci isimlerinin üzerinden akan su, bu ada ülkesine varan her mültecinin -önce gemiler, şimdiyse kimi zaman uçak, kimi zaman botla- kat ettiği okyanus aşırı yolu temsil ediyor. Burası Avustralya'nın Göçmenlik Müzesi ve Shaun Tan'ın *Uzak* kitabını müzenin en dikkat çeken rafında gördüğüme şaşırmıyorum. *Uzak*, pek çok ülkede yabancılık konusundaki kitaplar arasında bir kült mertebesine oturdu. Bu sessiz kitabın metinsizliği, mesajından bir şey eksiltmediği gibi onu perçinledi. Dünyanın dört bir yanındaki okurların yaşadığı duygu birliği bunu gösteriyor.

Kızıl Ağaç, Kayıp Şey ve son olarak *Asla Neden Diye Sorma* adlı eserlerinin de Türkiyeli okurla buluştuğu yazarın, Desen Yayınlarından çıkan

yeni kitabı *Taşradan Öyküler*, on beş öyküyü içeren bir birikim. Bir kısım eskizi andıran çizimler, gazete kesikleri, kolaj, gravür baskılar... Arka bahçelerindeki füzeyi temizleyenler, yarım kalmış bir haritanın sonunu keşfetmek için yola çıkan iki kardeş... Tüm bu imge ve öyküler bende, parçalarına aşına olduğumuz ancak bir araya geldiklerinde daha önce gördüğümüz hiçbir şeye benzemeyen bir yapıyı çağırıştırıyor. Bir anlamda bütün, parçaların toplamından fazlası oluyor.

Taşradan Öyküler, Batı Avustralyalı sanatçının çocukluğunu geçirdiği, kentleşmiş ancak seyrek yapıları boş arazilere yayılan yerleşim birimlerindeki yaşamlara, çocukların yaşamlarına bakıyor. Bu mekânlara taşradan ziyade banliyö denebilir. Müstakil bir ev, çamaşırlığın ve ufak bir kulübenin olduğu bir arka bahçe, yolun karşısında ve çitlerin hemen arkasında komşular, sessizlik, güneş, uzayan otlar, her şeyden uzakta yaşayıp giderken son yıllarda artarak gelen yabancılar. İlk öykü olarak seçilen “Su Bufalosı” tam da bu havayı sayfalara taşıyor. Otların arasından çıkıp çocukların “önemli sorularını” sordukları varlık oluyor. Çocukluğun ivedi heyecanlarını anımsatan şu kısım, büyüdüğümüzde adım attığımız görünmez gerçeklik eşiğini anlatıyor: “*Biri ‘bufaloya sor,’ dediği zaman, sorunun çok acil olduğu ve derhal kesin bir çözüm bulunması gerektiği düşünülürdü. Zaman geçtikçe, onun yanına gitmeyi bıraktık ve sanırım o da bundan bir süre sonra ortadan kayboldu (...)*” Su bufalosı, çocukken inandığımız ve oranda devasa ve demirbaş gözükten her şey gibi yitip gidiyor.

Bu nostaljik öyküyü, belki de şimdiye dek yabancılik üzerine yazılmış en güzel öykülerden biri izliyor: “Eric”, kısa süreliğine Avustralyalı bir ailenin yanında kalan yabancı bir değişim öğrencisini anlatıyor. Elbette Eric, bizim dünyamıza ait bir isim. Onun geldiği dünya, öyle başka ki gerçek ismini bile doğru telaffuz etmek zor, düşünün bir. Aile, öğrenciyi rahat ettirmek için elinden gelen her şeyi yapsa da Eric uyumak için mutfak kilerini seçiyor. Bu yeni ülkede hayranlık duyacağı onca şey varken yol üstünde bir mazgala takılan şekerleme ambalajı gibi ufak detaylarla ilgileniyor. Hoşgörülü bir kavrayışsızlıkla onu izleyen ailenin bireyleri, anlamlandıramadıkları her Eric davranışında, “*Kültürel bir şey olsa gerek,*” ifadesine sığınıyor. “*Madem böyle mutlu...*” Öykünün sonunda ise rengârenk bir sürpriz bu aileyi ve okuru

bekliyor, “yabancı çocuk”, adeta irfanına yalnızca onun sahip olduğu bir büyüü yapar gibi siyah beyaz karelerde renkli çiçekler açtırıyor.

Kitaptaki görece tekinsiz hikâyelerden biri, “Panikte Değil Tetikte”. Evlerin arka bahçelerinden, bacayı andıran cisimler yükseliyor. Kiminin üzerinde numaraları seçiliyor ve kuşlar, üzerlerine tünemekte beis görmüyor. Bu banliyö manzarasında göklere yükselen yapılar birer füze, hem de kıtalararası balistik füze. Distopik yazmaya elim varmıyor; daha geçen akşam benzer haberleri konuşmamış mıydık? Yüzlerce kilometre uzakta birilerinin sahip olduğu füzeler, kıtaları ve okyanusları aşıp evimize ulaşabilecek güçteymiş artık. Farklı dilleri konuştuğumuz insanlarla aramızda bir bağ oluşmuş: Artık aynı korkuyu paylaşıyoruz. Böylece öykü birden fütüristik gelmiyor gözüme: “*Ne komiktir ki, her ailenin kendi kıtalararası balistik füzesinin olduğu şu günlerde, füzeler neredeyse hiç aklımıza gelmiyor bile.*” Füzeler, artık salondaki antika büfenin alt rafından her yıl çıkarılıp cilalanan gümüş pasta takımı gibi bekliyor ve zamanla yeni kullanım biçimleri buluyor.

Resimler, hem öyküler eşliğinde hem de ayrı okunmayı hak ediyor. “Acayip Tatil”in törensel öyküsüne baş döndürücü gravür desenler eşlik ediyor. “Unutma Makinesi” bir gazete makalesi biçiminde sunuluyor ve “*işsizlik teriminin yeniden tanımlanmasıyla, işsizlik seviyesinin rekor alt seviyede olduğu açıklanıyor*”, “*iklim değişikliği o kadar kötü değil*” gibi haberlerle kara mizah örneği gösteriyor. “Uzak Yağmur” ise mükemmel çevirisi ve grafik uygulamasıyla bir şiirin yolculuğunu kolaj tekniğiyle izletiyor.

Farklı türde ve seviyelerde kısa hazinelerden oluşan *Taşradan Öyküler*’i yaş bakımından bir kategoriye sokmak zor. Shel Silverstein öyküleri yalınlığında tek sorulu, kısa hatta yer yer komik hikâyelerin yanı sıra görece olgun, melankolik ya da karanlık öyküleri de içeriyor. “Keşifleri çok seven Paul’a” adanan kitabın, bu özelliğiyle, ayrıntılarda kaybolmayı seven ve görselliğe önem veren her yaştan okura derin bir okuma deneyimi kazandıracağına şüphe yok. ■

Dilin edebi niteliği	★★★★☆
Öykülerin özgünlüğü	★★★★☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

Bir bukalemun ne ister?

Bazen yaşadığımız günler, sürekli aynı şeyleri yapmaktan çok sıkıcı bir hal alabilir. Bir insan için olduğu kadar, bir bukalemun için de durum benzer olabilir. İşte böyle zamanlarda, sıkıntıdan ne dilediğine dikkat etmekte fayda var!

Yazan: Gökçe Gökçeer

Kafası Karışık Bukalemun, tüm dünyada kitapları çok satan ve ailemizin tonton dedesi kadar çok sevdiğimiz Eric Carle'ın okumadan geçilmeyecek kitaplarından biri. Eğlenceli metinleri kadar imzası niteliğini taşıyan çizimleri ve grafikleri de Carle'ın bunca zamandır bu kadar tercih edilmesinde önemli rol oynuyor. Kuraldışı Yayıncılık tarafından Türkçe yayımlanmasına çok sevindiğim kitabın, 2 yaş ve üzeri tüm çocukların ilgisini çekeceğini düşünüyorum. Şimdi gelelim kitabın derdine, temasına...

Her bukalemun gibi girdiği ortam ve duruma göre renk değiştiren, sinek avlayan ve bir sinek için bazen saatlerce bekleyen sevgili bukalemunun hayatı, pek renkli değildir. Bu kadar renk değiştirmesine rağmen... Bir gün yolu, bir hayvanat bah-

çesine düşer ve orada daha önce hiç görmediği hayvanları keşfeder. Gördüğü manzara karşısında büyülenen bukalemun, bir anda hepsi birden olmak ister: Bir kutup ayısı kadar büyük ve güçlü olmayı diler, olur. Bir flamingo gibi etkileyici olmayı diler, olur. Sırasıyla tilki, balık, geyik, zürafa, kaplumbağa, fil, fok ve insan olmayı diler. Tüm

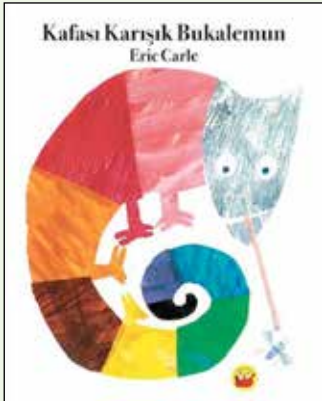
dilekleri gerçekleştiğinde, hiçbir şeye benzemeyen garip bir yaratığa dönüşmüştür. En kötüsü, bir sineği bile avlayamayacak haldedir! Düştüğü durumdan hoşnut olmaz ve yeniden kendi olmak istediğinde artık mutludur; sineğini de kolayca avlar.

BAŞKASI OLMA KENDİN OL!

Bazen başkalarına öykünmek kaçınılmazdır. Çocukken ve hatta yetişkinken bile... Ama herkes eninde sonunda bilir ki tüm sahip olduklarıyla “kendisi” çok kıymetlidir. Kendi olabilmek üzerine harika bir hikâye anlatan Carle, çizimleriyle de çocukların ilgisini çekmeyi tabii ki yine başarıyor. O, zaten bu konuda bir üstat, adeta bir öğretmen! Sayfaları çevirdikçe sol tarafta beliren ve hayvanları seçmeye yarayan işaretler de çok pratik. Çocuklar kitabı tekrar okumak ve hatta bakarak çizip boyamak istediklerinde, her hayvanı bu sayede kolaylıkla seçebilirler.

SÖYLEMEDEN EDEMEDİĞİM...

Kitaplarda hayvanat bahçesi ve benzeri esaret örnekleri görmeye dayanamayan ben, bu kez neden mi laf etmiyorum? Kitap 1975'te yazıldığı için... Her eser, dönemine göre değerlendirilmeli. Carle, eminim ya da umarım diyeyim, hayvanat bahçesindeki hayvanların özgür ve kendileri olmak konusunda hiç şansları olmadığını artık biliyordur. ■

Kafası Karışık Bukalemun
Eric Carle
Türkçeleştiren: Nil Gün
Kuraldışı Yayınları, 32 sayfa

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★☆
Grafik tasarım	★★★★★
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★☆

OKUMA HEYECANI devam ediyor!

Tarihimizden ünlü kahramanlarla tanışma, onlardan hikâyeler dinleme şansı bu kitapta!

Kültürler diyarı Anadolu topraklarında yeşermiş efsaneler ile değerlerimizi yakından tanıyacaksınız.

Yardımsaver olduğu kadar dostluğa da önem veren birbirinden samimi kahramanlar bu kitaplarda.

Dostluk, paylaşım ve hoşgörüye dair sıcacık öyküler hikâyelerle değerler eğitimi serisinde.

f Dogan Egmont Okulda
t @Doganegmontokul
o doganegmontokulda

GÖĞE BAKIN, ÂŞIK BİR PERİ GEÇİYOR!

Bu dünyada hâlâ masallara inanılabilir mi? Cevap hayırsa, geçmiş olsun, bir yerde küçük bir peri öldü. Artık mucize olamaz. Ama evetse, bu hikâye sizi perilerin varlığına inandırmışsa, yaşasın!

Yazan: **Emel Altay**

Esrarengiz Bavullar
Timothée De Fombelle
Türkçeleştiren: Elif Gökteke
Yayı Kredi Yayınları, 276 sayfa

İlian, “asla hüküm sürmeyecek olan” anlamına geliyor. Doğduğu gün krallığından sürgün edildi. Önce nehir kenarında döküntü bir eski saraya, sonra çok uzaklara, masallara ve perilere inanılmayan tek yere; dünyamıza... Dahası biz dünyalılar diğer gezegenlere ve zamanda yolculuğa da inanmıyoruz. Ama işte 1937 yılının baharında, gencecik bir delikanlı sağanak yağmurun altında hiçbir şey görmeyen gözleriyle öylece duruyor. Üstelik kalbinde derin bir çizikle, ilk aşk acısıyla... İlian, 15 yaşının taze güzelliğini yüzlerce yıl yaşayacak olan peri kızı Olia’ya deliler gibi âşık, Olia da ona. Ama aralarına o kadar çok aşılmaz ve akıl almaz engel giriyor

ki *Esrarengiz Bavullar*, pekâlâ bir Yunan tragedyası olabilirdi.

Kitap, genç okuyucularına anlattığı birden fazla mekân, zaman ve karakter ile takip edilmesi oldukça zevkli bir dünya sunuyor. Kendini hemen ele veremeyen yapıyla başta yazarın attığı küçük yemleri yutabilirsiniz, tıpkı karakterlerden birinin kendi izleri olduğunu bilmeden yerdeki kan izlerini takip etmesi gibi... Ama sonra kahramanımız gibi biz de olmaktan mutluluk duyacağımız o periler diyarına çıkacağız. Yollarımız nerelerden geçmeyecek ki? Başka bir gezegendeki acımasızca yönetilen mutsuz bir ülke, ormanlar, göl kıyıları, Paris'teki şirin mi şirin bir marşmelov dükkanı, trenler, kanallar, Venedik'in labirent dolu sokakları... Çok parçalı hikâyemizi bir leitmotif gibi işleyen temaysa 2. Dünya Savaşı. Savaşın yıkıcılığı, bu dünyaya ait olmayan bir prensin üzerinde daha büyük izler bırakıyor. Orijinal isminde (Le Livre De Perle) vurgusu yapıldığı üzere, kitap esasen Joshua Perle'nin esrarengiz hayatı üzerine kurulu. Peki, kim bu Joshua Perle? Ya yazının başında bahsettiğimiz Ilian? Olia? Hem Türkçe çeviriye isim olan şu esrarengiz bavullar da neyin nesi? Durum epey karışık. Siz iyisi mi tüm bu gizemlerin tadını sayfadan sayfaya geçerken yavaş yavaş sindirin, tıpkı Şekerci Perle'den aldığınız bademli marşmelovun ağzınızda yavaşça erimesi gibi...

PETER PAN'A SELAM OLSUN!

Hiç büyümeyen çocuk Peter Pan, peri masallarının en başarılı örneklerinden biri. Büyük bir Peter Pan hayranı olduğunu düşündüğüm Timothee De Fombelle, kitabın sonuna masaldan bir alıntı almış:

"Ne zaman biri 'ben peri masallarına inanmam' dese, bir yerlerde küçük bir peri düşüp ölür."

Esrarengiz Bavullar da esasen bu fikir üzerine kurulmuş. Evlerine dönebilmek için hikâyelerine inanılmaya ihtiyaç duyan iki genç âşık; Ilian ve Olie. "Onlara kanıt gerek". Hikâye belli bir sınırı aştıktan sonra bu cümlelerin sıklıkla tekrarlandığını görüyoruz. Yazar, olayları anlatmada düz bir çizgide ilerleyen kurguyu tercih etmemiş. Bu nedenle kitabın açılış sayfalarında gördüğümüz peri kızının kim olduğunu ya da başından yaralanmış çocuğun ve onu kurtaran göl kenarındaki garip adamın kimler olduğunu hemen anlamayız. Geri dönüşler, mekânla birlikte baş-

rolün de değiştiği, bazen iç içe geçen, bazense birbirine değmeyen hikâyeler, bizi bir macera romanının tüm hazlarını sunuyor. *Esrarengiz Bavullar*'a fantastik macera diyebiliriz belki. Örneğin başka bir gezegenin bahtsız krallığından dünyamızın Venedik'ine gelen okçular, Perle'yi avlamaya çalışırken mantıklı yanımlar fantastik olanın, perilere inanan yanımlar maceranın tadına varıyor. Hem, unutmayalım perilere inanmazsak bir yerde küçük bir peri ölür.

MASALLAR, İNSAN YAŞAMININ ALEGORİSİDİR

De Fombelle, belki de oyun yazarlığından gelen bir beceriklilikle yarattığı sahneleri gözümüzde canlı kılmayı çok iyi başarıyor. Yüzlerce bavulun karlı dağlarda kaydığı, nehirlerden geçtiği, deniz kıyısında beklediği fantastik fotoğraflar... Venedik'te yarı yarıya suya batmış görkemli bir evde zaman ötesinden gelen okçu ile bir peri kızının keten bir perde arkasındaki savaşı... Bu tuhaf ve etkileyici sahneler birbiri ardına zihnimize hücum ederken gerçeğin en sert halini, savaşı da yaşıyoruz. Masallar ve gerçekler, iyi kalpli periler ve şeytanlar, her şey vardır dünyada. Her masal, insan yaşamının alegorisi gibidir. Kitapta bir yerde ustaca geçtiği gibi; *"Çocukların koşması da koştuklarının ölmesi de aynı dünyada olup biten şeylerdi."*

HER ŞEY HAYALLE BAŞLAR, HAYAT ARKASINDAN GELİR

Ilian, küçük prens, uzaktaki krallığına dönebilecek mi? Biricik aşkı, peri güzeli Olia ile tekrar kavuşabilecekler mi? Bu sorular kitap boyunca peşimizi hiç bırakmıyor. Çünkü kitabın yazılış amacı bu. Okuyucu kendi kendine sorsun ve cevap versin istiyor: Hayaller bir gün gerçeklerin yerini alabilir mi? Yeterince inanırsak ve dünyaya masalımıza inanmaları için kanıtlar sunarsak, mutlaka! Hayat, küçük bir köpek gibi hayal gücümüzün ardından koşar.

Alexandre, *"Hayal etmelisin onu"* dedi.

"İstemiyorum."

"Her şey orada başlar. Hayat arkasından gelir. Hayal gücünü takip eden küçük bir köpek gibi." ■

Dilin edebi niteliği	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Kahramanların işlenişi	★★★★☆
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★★★☆
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

BİR TOP İKİ DÜNYA

Yazan: **Karin Karakaşlı**

Yazar, dünyadaki savaş ve barış hallerinin metaforuna dönüşen bir top eşliğinde, iki paralel dünyaya eşzamanlı olarak buyur ediyor bizleri.

Hayat, güzellikleri ve haksızlıkları eşzamanlı yaşıtan koca bir sarmal. Hakkını vererek yaşayanlar için geçmiş, bugün ve gelecek yok; hepsini harmanlayan bir şimdiki zaman var. O zamanın kaydını tutan, yetişkin ve çocuk edebiyatının güçlü kalemlerinden Güldem Şahan, yeni çocuk romanı *Topun İki Rengi* ile dünyanın kaç bucak olduğunu gösteriyor bizlere.

Yazarın diğer çocuk kitapları *Ekran Kaçkınları*, *Şaka Gibi*, *Sokak Haberleri*, *Yaz Kampı*, *Martı* ve *Savaş*'ı da yayınlayan Tudem Yayınlarından çıkan *Topun İki Rengi*, 2016 Yaşar Kemal Öykü Ödülleri'nde mansiyon ödülüne değer görülen "Çocuk ve Savaş" başlıklı üçlemenin *Martı* ve *Savaş*'tan

sonraki ikinci halkası. Şahan'ın "Savaş mağduru tüm çocuklara ve Aylan Bebeğin anısına" ithaf ettiği *Topun İki Rengi*, Mete Kaplan Eker'in imzasını taşıyan simgesel tasarımlı kapağıyla da dikkat çekiyor.

BİR ORADA BİR BURADA

Yazar, dünyadaki savaş ve barış hallerinin metaforuna dönüşen

bir top eşliğinde, iki paralel dünyaya eşzamanlı olarak buyur ediyor bizleri. Dünyalardan biri füzelerin, bombaların günlük hayat parçası olduğu; Akdeniz kıyısındaki üç millik şeritte yakaladıkları yegâne özgür alan üzerinde balıkçılık yaparak geçinmeye ve hayatta kalmaya çalışan Ortadoğu halkının hayatı. Muhammed, İsmail, Ahad, Zekeriya ve diğer çocukların dünyasına, barınaklarına, yoksul ev döşeklerine, bombalarla yıkılmış okullarına konuk oluruz burada. Kuzey Amerika'nın Pasifik kıyılarındaki varlıklı evlerinde yaşayan Brian, David, Robert ve Sandra'nın dünyası ise kurguda diğer yanda ilerler. Çocukların ait oldukları dünyaları, o dünyalar arasındaki uçurumları berrak bir dille tanımlayan yazar, kahramanları kendi çocuk dilleri ve hevesleri içerisinde konuşturarak her biriyle ayrı bir bağ kurmamızı sağlıyor. Bütün anlatıyı birleştiren ama aynı zamanda o koca uçuruma vurgu yaparsa çocukların aşkı olan top. Top, Ortadoğu'da savaşın zulmünü unutma aracıyken, Batı'da büyük bir özenle hazırlanan kupaların rekabet ve heyecan unsuru olarak çıkıyor karşımıza. Çocuk dediğin haylazlıkları, ilk aşkları, küçük dünyalarını sarsan kendi içlerindeki anlaşmazlıklarıyla aynı. Ama Muhammed'in topu bir başka değerli. "Ziyan" demiş annesi, "topa verilen para ziyandır ve senin bunu yapmaya hakkın yok. Biz yoksul bir aileyiz, bunu aklına iyice sok."

Başta hasta ağabeyi Araf olmak üzere bütün hastaları iyileştirmeye azimli bir doktor olmak isteyen Zekeriya, şarkılarla yaşayan Ahad, hayalleri sınır tanımayan İsmail... Hepsinin bize öğrettiği bambaşka gerçekler var. Pasifik kıyılarında adaletsizlik, takım yarışında arkadaşların birbirine yaptığı haksız müdahalelerle sınırlıyken, Doğu'da hayatın ta kendisi.

Topun İki Rengi
Güldem Şahan
Tudem Yayınları, 152 sayfa

Güldem Şahan, sarsıcı insan gerçeklerini şefkatle anlatan üslubuyla dikkat çektiği ve 2006'da Everest Yayınları İlk Roman Ödülü'ne değer görülüp basılan ilk romanı *Gülgez'*deki gibi çocuk edebiyatında da hayatın her halini genç okurlara büyük bir sahiçilik ve sevgiyle anlatıyor. Batıdaki çocukların kapitalist düzen çarkında öğütülen anne babalarından gereken ilgiyi göremeyişleri de vuruyor bizi. Çocukların hayallerinin peşinden koşmalarını, yüzlerinin hep gülmesini dilerken buluyoruz kendimizi, o ki artık ilk elden onlar konuşuyor. Sırdaşları oluyoruz.

“OKUYUN İSTEDİM SİZ DE...”

Yazar, öykülerini de yayınlamaya devam ettiği www.guldemsahan.com sitesinde kendisini olanca alçakgönüllüğüyle anlatırken, önceliklerine dair de ipuçları veriyor: “*Ben Güldem. Hem İngilizce Öğretmeniyim, hem yazarım. İki canım çocuğum, bir candan öte torunum, bir de canım köpeğim var. Herkes gibi dopdolu bir hayatım var. Yazmak istedim; hayallerimi, çocukluğumu, gençliğimi, hayvanlarımı, insanlarımı, köpeklerimi, çocuklarımı, aşklarımı, yaşamışlarımı, yaşanmamışlarımı... Okuyun istedim siz de...*” Erzurum doğumlu Şahan, Erzurum Atatürk Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olduktan sonra Kocaeli, Yalova ve İstanbul'daki çeşitli kolej ve liselerde İngilizce öğretmeni olarak çalıştı. 1999'da Yeditepe Üniversitesi'nde okutman olarak göreve başlayan Şahan, halen, aynı kurumun hazırlık okulu - materyal ofis sorumlusu olarak çalışmaya devam ediyor. 2004 - 2012 yılları arasında katıldığı yarışmalarda pek çok ödüle değer görülen yazar, aslında bütün kitaplarında yazar, öğretmen, anne kimliklerini, kalbe dert olanlarını aktararak birleştiriyor.

Aslında top her yerde aynı renk olmalı, diye isyan ediyor sonunda insan. Çünkü çocuk, her yerde ço-

cuk. Onun gülüşü, güzel günler görme hayali her coğrafyada eşit kıymette. Çocuklar hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmıyor. Bir yandan da oyunlarla savunma mekanizmalarını örüyorlar katlanılmaz acılara ya da ilgisizliğe karşı. Onların gözünden yetişkin denen şeyin ne olduğunu gösteriyorlar hepimize. Yazarının sayesinde açıklıkla ama hep sevgiyle.

İyi bir çocuk kitabının alameti farıkası olduğu üzere, *Topun İki Rengi* de yetişkinlere çok şey söyleyen bir kitap. Okuduğun anda “Ben hiç böyle hissedeceklerini tahmin edememiştim,” diyemezsin. Bilmek, sorumluluk dayatır ne de olsa. Hele yazarın o boş bıraktığı sayfa, doğrudan yetişkinlere sesleniyor aslında. “İşte durum bu, şimdi ne yapacaksınız,” der gibi. Topun rengini aynı kılmak, çocuklara kıymamak üzere... ■

Dilin edebi niteliği	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Kahramanların işlenişi	★★★★★
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

Okuduklarını tüm bedeninde hissedeceksin

Yazan: **Toprak Işık**

Çocuklar bilgileri kuru halleriyle değil, duygularla birlikte istiyorlar. Genç hanımların ve beylerin tavrı net: Benden performans istiyorsan canımı sıkmayacaksın, bana keyifli bir oyunla geleceksin!

İnsan Vücudu Tiyatrosu... Çocuklara bilimsel bilgiler veren bu eserde, hem yazının hem de çizimin faili Maris Wicks... Türkiye’de, Domingo Yayınevi tarafından yayımlanan kitabı, Şiirsel Taş çevirmiş.

Maris Wicks kendisinden biyoloji delisi diye bahsediyor. Böyle bir kitabın yazarında bulunması hiç de fena olmayan bir meziyet...

Çocuklar bilgileri kuru halleriyle değil, duygularla birlikte istiyorlar. Genç hanımların ve beylerin tavrı net: Benden performans istiyorsan canımı sıkmayacaksın, bana keyifli bir oyunla geleceksin!

Öğretmenliğe soyunduysan, öğrencini güldürmeli, heyecanlandırmalı, korkutmalı ya da meraklandırmalıydın. Önce bir duygu uyandırmalıydın ki bilgiye beyinlerinin kapılarını açsınlar.

Bu gerçek paralelinde üretilen eserlerin sayısı artıyor. *İnsan Vücudu Tiyatrosu* da onlardan biri... İlk

sahnede karşına bir iskelet çıkıyor. Kanlı değil ama canlı ve kemikli... Ona aydınlıkta ya da karanlıkta rastlasan arkana bakmadan kaçarsın. Oysa kitapta gerçek hayattaki gibi durmuyor. Muhabbet başlar başlamaz epeyce sevimli olduğunu fark ediyorsun. Gülüyor, hopluyor, zıplıyor, espriler yapıyor. Bir göbeği olsa izleyicisini neşelendirmek için onu çatlatmaktan çekinmeyecek.

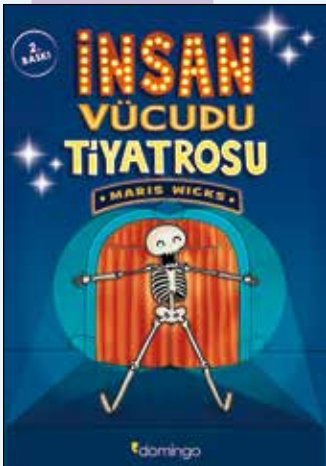
Kendinden bildiği için olsa gerek, ilk önce kemikleri tanıtıyor. Erişkin insan vücudunda bulunan iki yüz altı kemiğin çoğu hakkında fikrin oluyor, sayesinde. Omurgalılık ne demekmiş anlıyor, iliğinden kırığına kadar kemikleri tanıyor.

İkinci perdede beyaz kuru iskelet, kaslı bir kostümle çıkıyor okurun karşısına. İskelet kası, düz kaslar ve kalp kası... Hücreleri, lifleri, yapıları ve işlevleri... Hepsini öğreniyorsun nefes nefese.

Nefes deyince mutlaka kulakları çınlatılması gereken bir sistem var: Üçüncü perdede iskelet dostumuz kaslı kostümünden sıyrılıp solunum sistemini kurşanıyor. Havayı alıp süzen, kalburun üstünde kalan oksijenle kanı zenginleştiren, işe yaramayanı ve işten artanı dışarıya geri veren bu değerli sistemin ardından diğer sistemlere geliyor sıra:

Kalp damar, sindirim ve boşaltım sistemi ile oyun hareketleniyor. Kalbin ne kadar akıllı bir pompa olduğunu, kanın vücutta en ücre köşeleri nasıl dolaştığını öğreniyor, yediğiniz sandviğin başına gelenlere tanıklık ediyorsunuz. Sonu tuvalette biten bu macera sayesinde sindirim ve boşaltım sistemlerini

İnsan Vücudu Tiyatrosu
Maris Wicks
Türkçeleştiren: Şiirsel Taş
Domingo Yayınları, 240 sayfa

bir tamam öğrendiyse, sifonu çekip perde arasına çıkabilirsiniz.

Perde tekrar açıldığında öğrendiklerini tekrarlamak kuşkusuz zihnine iyi gelecektir. Taze bilgileri yerli yerine koyup hemen endokrin sistem ile tanışacaksınız. Hormonlar aracılığı ile vücudun dört bir yanına taşınan mektupların ruh halimizden vücut ebatlarımıza kadar ne çok şeyde etkili olduğunu öğrenmek şaşırtıcı gelebilir. Ne kadar şahane işleyen bir makina olduğun fark edip kuşkusuz gurur duyacaksınız bedeninizle.

Şahane olanın kendisini çoğaltabilmesi de ayrı bir güzellik... Üreme sistemimiz bunun için var. Kadındaki ayrı, erkekteki ayrı elbette. İkisinin buluşması ise dünyanın belki de en verimli birlikteliği... Önce mayoz, ardından bir sürü mitoz ve dokuz ay sonra yaşama sırası onda olan bir bebek...

Kendini de üretebilen mükemmel bir beden... Nasıl koruyacağım bu kutsal emaneti, diye kaygılanmaya gerek yok. Bunun için de bir şahanelik var: Karşısına bir kez çıkana bir daha asla unutmayan bağıışıklık sistemi... Etraftaki mikroplar, mantarlar, virüsler ve tüm diğer düşmanların korkulu rüyası... İşi bazen abartıp, alerjilerle canımızı azıcık sıkarsa da başımızın tacı...

Sonu geldi mi sistemlerin? Hayır. Bir de sinir sistemi var. Beyinden omuriliğe ve dahi parmak uçlarındaki sinirlere kadar... Sadece kuantum fiziğini anlamak için değil, dokunduğun ateşi hissetmek için de ihtiyaç duyduğunuz sistem...

Dokunduğunu hissetmek deyince kimin aklına beş duyu gelmez ki? Koku, tat, işitme, görme ve dokunma... Bunlara ayrı bir bölüm ayrılmasaydı Mozart'a, Goya'ya, güzelim mutfağımıza, bin bir çiçeğe ve elimizi yakan ateşe ayıp olurdu. Kulaklarının, gözlerinin, dilinin, damağının, derinin ve burnunun marifetlerine hayran kalacaksınız.

İşte bu kadar. Tepeden tırnağa kemikle başlayıp kanlı canlı bir insanla biten bir oyun bu. Onca ayrıntılı bilgiyi ne yapayım, TUS'a girmeyeceğim ki, demek çok ayıp olur. Bedenini daha iyi tanımak isteyen herkes davetli *İnsan Vücudu Tiyatrosu*'na. ■

Dilin akıcılığı ve açıklığı ★★★★★

Bilgilerin çağdaşlığı ve bilimselliği ★★★★★

Konunun işlenişi ★★★★★☆

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Grafik tasarım ve baskı kalitesi ★★★★★

Kapınıza bir ayı gelip de çay istedi mi sizden hiç? Patrik'ten istedi. Patrik, bozayı Marko'yu içeri alsa da onu annesinden, meraklı komşularından ve polisten nasıl saklayacağını bilmiyordu. İşler biraz karıştı ama neyse ki Marko son derece yetenekli bir ayıydı!

"6-8 yaş aralığındaki çocukların ilgisini çekecek kitap bulmak hiç kolay değil. *Marko Bize Taşınıyor*'un tam da bu yaş grubundaki çocukların hayal dünyasını besleyeceğinden kuşunuz olmasın..."

(Sunday Independent)

REDHOUSE

www.redhouse.com.tr

/RedhouseYayinlari /RedhouseKidz

/RedhouseKidz

SAĞLIK VE
EĞİTİM
YAKTI

SEV

1968

İnsan olma ve insan kalma kılavuzu: Dalaşma, tanış!

Büyük yöneticilerin küçük oyunlarını faş eden, hayali sınırlara inanmamamızı salık veren, muzip ve güçlü resimleriyle “birbirimizden pek farklı olmadığımızı” cümle âleme ilan eden bir kitap bu!

Yazan: **Adnan Saracoğlu**

Kırkyama, şipşirin efsanevi Elmer’in mucidi David McKee, ömrünün ustalık deminde çocuklar için olmazsa olmaz bir barış bildirisiyle çıkıyor karşımıza. Haklarında kolayca yalan söylenen ve bu yalanları fark etmemize izin verilmeyen yabancı toprakların sakinlerinin, öteki olmaktan önce bizi biz yapacak onlarca güzelliğe ev sahipliği yaptıklarını hatırlatıyor.

Bir zamanlar bir generalin yönettiği büyük bir ülke varmış ve bu general, askerlerini de suç ortağı yaparak başka ülkeleri ele geçirmiş. Fethedermiş ya da demokrasi götürürmüş. Kendileri gibi medeni olmaları böylece sağlanırmış. Çünkü güçlüymüş, dolayısıyla haklıymış. Oradaki insanlara hiç sorulmazmış. N’apalım onlar da güçsüz olmasalarmış.

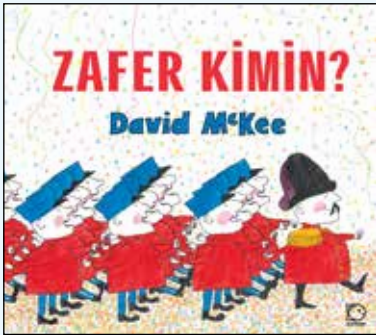
Hikâye yalınlaştıkça derinleşerek devam ediyor, etrafımızı sarmalamış ürkütücü kurumlar ve olgular sekiz yaşların da bir çocuğun görsel algısına denk gelecek düzeydeki harika resimlerle görücüye çıkıyor. Sırtıkan suratlı kalabalık, generali coşkuyla uğurluyor, askerlerin ayak bastığı yerlerde insanlar “ayakta kalamı-

yor”, pencerelerde gene coşkulu sırtıkan insanlar...

Sonunda sıra küçücük bir ülkeye geliyor. Öylesine küçük ki medenileşmese de olur cinsten. Ama fedakârlığı, diğerkâmlığı ağır basan general onlara da bir güzellik yapıyor. Gelin görün ki generalin uygarlaştırma dilini bilmeyen ülke sakinleri onları misafir gibi ağırlıyor. Böylece insanlar, kurumlar, değerler, yemekler, oyunlar, şarkılar ve sözcükler ayakta kalabiliyor. Askerler, şarkılar söylemeye, odun taşımaya, duvar boyamaya başlıyor. Bu yozlaşmanın önünü almak adına general yalnızca bir miktar askeri geride bırakarak ülkesine dönüyor.

Ahalinin coşkusu yerli yerinde, keyifler gıcır, işgal-afedersiniz dağarcığım sürçtü- uygarlaştırma ön görüldüğü ölçüde başarılı. Peki, neden büyük fatihin dilinde uzak diyarların şarkıları var? Neden ahali aynı mutlulukla yabancıların oyunlarını oynuyor, onların yemeklerini yapıyor, onlar gibi giyiniyor? Onlardan daha medeni, daha güçlü daha zengin değiller miydi yoksa? Görmeye ve gitmeye bile değmeyen küçük yabancı ülkede kendi koskocaman zengin, haşmetli ülkelerinde olmayan ne olabilirdi?

Büyük yöneticilerin küçük oyunlarını faş eden, hayali sınırlara inanmamamızı salık veren, muzip ve güçlü resimleriyle “birbirimizden pek farklı olmadığımızı” cümle âleme ilan eden devasa bir deva ile karşı karşıyayız. Dikkaaaaaaat İnsan!■

Zafer Kimin?

David McKee

Türkçeleştiren: Ümit Mutlu
Uçanbalık Yayınları, 32 sayfa

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Öykünün özgünlüğü ★★★★★☆

Grafik tasarımı ★★★★★☆

Hedef kitleye uygunluk ★★★★★

KAYIP KİTAPLIKTAKİ İSKELET-3

FARE SARAYI

Efes
kalıntılarının gizemi
devam ediyor!

*"Her heykel iki hikâye anlatır:
Bir, kendi hikâyesini;
iki onu yapan sanatçının hikâyesini"*

FOUND IN TRANSLATION

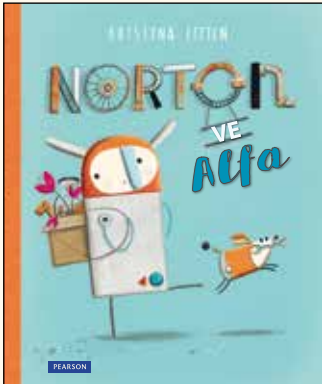
2015 Uluslararası Çocuk Edebiyatı Antolojisi Yarışması Ödülü

Umudu görmeyi başaranlar

Kristyna Litten yalnızca çocuklar için değil yetişkinler için de başucu kitabı hazırlamış. Norton'un işe yarar bir şey bulma arzusu, hayat savaşında gözden kaçırdıklarımızın bir ispatı gibi.

Yazan: **Burcu Arman**

Biriktiriciler ikiye ayrılır: Yalnızca güzel olduğunu düşündüğü şeyleri biriktirenler ve mutlaka bir gün işine yarayacağını düşündüğü şeyleri biriktirenler. İkisinin aynı anda olması da mümkün elbette. Ben güzel olduğunu düşündüğü için biriktirenlerdenim. Gözümün önünde durmasından mutlu olduğum şeyleri atmaya kıyamam bu yüzden. Ama Norton işine yarayacak şeyleri biriktiren bir mucit. Her gün sokağa çıkıp; patlamış lastikler, paslı çiviler, bozuk yaylar gibi bulduğu şeyleri toplayan bir koleksiyoner o! Dedim ya aynı zamanda da mucit. O yüzden biriktirdiği parçalarla yaptığı birçok icat var. Bunlardan biri de havlayan bir şey, yani Alfa. Belki de en sevdiği icadı olabilir, zira Alfa, Norton'un bir şeyler bulmasına yardım edip onun giremediği yerlere girer ve hatta kazarak çıkartır.

Norton ve Alfa

Kristyna Litten

Türkçeleştiren: Melike Hendek
Pearson Yayınevi, 34 sayfa

Ta ki bir gün ikisinin de anlam veremediği bir "şey" keşfedene kadar. Toprağın içinden çıkmış bu renkli "şey" in ne olduğunu anlamak için Norton, elinden geleni ardına koymaz. Kimyasallarla deneyler yapar, röntgenini çeker, türlü testlerden geçirir ama bu "şey" in ne olduğunu bulamaz bir türlü. Ne olduğunu bulamadığı

bir şey ne işine yarayacak ki? Atar pencereden dışarı. Ona lazım olan "gerekli" şeylerdir yalnızca. Sonuçta ne işe yaradığı belli olmayan bir nesne isteyecek hali yok.

Ertesi gün hava bozup şakır şakır yağmur yağınca Norton'la Alfa günü evde geçirmeye karar verir. Ve ertesi gün çok sıcak olunca da... Birkaç gün sonra dışarı çıkmaya karar verdiklerinde görecekleri manzara o "şey" in aslında hayatlarına renk verecek, içlerine neşe salan bir şey olduğu anlaşılır. Ne olduğu ne işe yaradığı artık önemli değildir. Her yere yayılmış o "şey" onları çok ama çok mutlu etmeye yarıyordur ki bu yeter!

Kristyna Litten yalnızca çocuklar için değil yetişkinler için de başucu kitabı hazırlamış. Norton'un işe yarar bir şey bulma arzusu, hayat savaşında gözden kaçırdıklarımızın bir ispatı gibi. Kendimize ayırmayı unuttuğumuz zamanların, hayattan zevk almayı geri plana ittiğimiz anların ispatı... Çocuklar açısından bakarsak da gerçekten güzelliklerle çevrili hayatı, tek bir fikir üzerinden görmemek gerekliliğini anlatıyor Litten. Harika çizimleri minik sayfa oyunları ile heyecan katmayı da es geçmeden. Neresinden bakarsanız bakın *Norton ve Alfa* umut diyor.■

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★☆
Grafik tasarım	★★★★★
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★☆

7'den 77'ye dünyanın tüm asi kızlarına!

ASI KIZLARA UYKUDAN ÖNCE HİKÂYELEER

21.
BASKI

Coco Chanel'den Frida Kahlo'ya, Kleopatra'dan Jane Austen'a 100 olağanüstü kadının masalını anlatan kitap, 60 kadın sanatçının inanılmaz illüstrasyonlarıyla bir sanat eserine dönüşüyor.

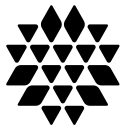
hep_kitap

hep_kitap

hepkitapp

hepkitap.com.tr

Genel Dağıtım PUNT

hep
kitap

GİDENİN ARDINDAN

Yazan: Olcay Mağden Ünal

Sylvia'dan Sonra
Alan Cumyn
Türkçeleştiren: Cansın Kap
Büyüklü Fener, 208 sayfa

Kitabın alameti farikası kahramanın kederini, uzaklara giden arkadaşının görüntüsünün dahi onu terk etmeye başlayışıyla yaşadığı telaşı ağıdalı cümlelere başvurmadan, bir çocuğun yalınlığı ve içtenliğiyle aktarması.

Birini kaybetmenin belki de en kötü yanı, ona ait hatıraların ve izlerin yavaş yavaş silinmesi. Zaman, acıya merhem olmaya çalışırken iyi bakterileri de öldüren bir panzehir misali hafızamızdaki tüm işaretleri yok etmeye meylediyor sanki. Üstelik bu kaybediş sadece ölüm halinde değil, hayatımızdaki yerlerinden zaruri ya da keyfi olarak vazgeçen herkes için geçerli. En fenası da önce yüzler yitiriyor akıllarımızdaki yerlerini. Rüzgâra kapılıp giden, lime lime edilmiş kâğıt parçaları gibi dört bir yana dağılıveriyorlar. Gözler, kaşlar, dudaklar; hepsi düşünüldüğünde belki tek tek geliyor gözümüzün önüne, ancak bir bütünlük arz etmiyor, artık edemiyorlar. Geceler, günler, haftalar ve hatta niceleri, geçmişe süzülen suratların peşine düşmekle, onları bir yapbozmuşçasına tekrar birleştirmeye çalışmakla geçiyor, ama nafi.

İşte Sylvia'nın yüzü de Owen Skye'nin zihninden böyle silinmeye başlar, arkadaşısı çok uzaklara taşındığından beri bir anını bile onu düşünmeden geçirmemiş olsa da... Yüzünün yerini başka yüzler alır, akli ona oyun oynar.

Kim bilir belki de böyle yaparak ona duyduğu özlemi dindirmeyi amaçlıyordur. Hüzünle komedinin iç içe geçtiği Owen Skye serisinin ikinci kitabı *Sylvia'dan Sonra*, okura, Owen'ın taşınma sonrası hayatında açılan, hazmedemediği bu boşluğu doldurma denemelerini aktarıyor.

Bir ara "kendini hiçbir şeyin kralı gibi hissetmediğini" fark edip hangi konuda iyi olduğunun peşine düşer. Kardeşlerinin hepsinin iyi yaptığı bir şey vardır, ama Owen, hayır o herhangi bir yeteneğinin olduğunu düşünmemektedir. İşte babası kadar iyi yumurta kırma meselesine kafayı takışı da bu ana denk gelir. Ardından kendisini okula kadar takip eden ve başına bir sürü iş açan Sylvester adlı köpekle arkadaş olup onu kabul etmeleri için annesiyle babasını ikna etmeye çalışır. Bu sırada okuldaki sınıf başkanı seçiminde öğretmeninin önerisiyle aday olur. Bir yandan da Noel zamanı geldiğinde kardeşleri ve kuzenleriyle birlikte onları hem korkutan hem de epey eğlendiren maceralara atılır. Evet, belki birçok beceri geliştirip kendini de oylar, ama Sylvia'nın yokluğunun yarattığı o yoğun his hiçbir zaman tam olarak onu terk etmez. Ne yapıp edip ona ulaşmak ister, içinde her geçen gün daha da yoğun bir şekilde hissettiği bu heves giderek bir zorunluluğa dönüşür. Bu dürtünün verdiği ivmeyle aklını çalıştırır ve Sylvia'ya nasıl ulaşacağını düşse kalka da olsa bulur.

Elbette kitap tamamen sisli bir hüzün perdesiyle örtülü değil. Aksine, örneğin Owen'ın kardeşleri ve kuzenleriyle yaşadıkları, sınıf başkanlığı adaylığı sürecindeki hâl ve tavrı ya da bir anda ortaya çıkıp ailenin vazgeçilmezi oluveren Sylvester ve onun aşkla bağlı olduğu taşının peşinden sürüklenişi... Tabii bir de kendi oğlunu kandırmaktan geri durmayan baba Horace'ın üslubu, hikâyenin mizah dozunu artıran unsurlardan sadece birkaçı. Yine de bence kitabın alameti farikası kahramanın kederini, uzaklara giden arkadaşının görüntüsünün dahi onu terk etmeye başlayışıyla yaşadığı telaşı ağdalı cümlelere başvurmadan, bir çocuğun yalınlığı ve içtenliğiyle aktarması. Ve bunu yaparken genel olay örgüsünü, mizahın kuvvetli kollarına bırakarak okuru bunaltmaktan kaçınması. Dolayısıyla ben o kederli kısımlardaki, örneğin

"Owen oracıkta Sylvia'ya tabii ki onu hatırlayacağını çünkü onun kemiklerine, gözlerine ve beyninin çok büyük bir kısmına kazınmış olduğunu söylemek istedi," cümlesindeki samimiyeti daha çok sevdim sanırım. Sylvia'nın yokluğuyla birlikte arkadaşının aklının derinliklerine daha da fazla kazınması, Owen'ın ona ulaşmak için verdiği çaba ve nihayetinde yan yana geldiklerinde onu ulaşılamaz tahtından indirip normalleştirmesi hikâyenin gerçekçiliğini artıran bir unsur olmuş. Aynı zamanda yazar bir çocuğun duygusal anlamda ne kadar yoğun bir düşünce ve his bulutunun içine girebileceğini de okura yansıtmış. Kitabı okurken hafızamda geçenlerde ağlayan bir çocuğun annesine söylediği bir laf belirdi. Söylediğine göre annesi onu anlamıyordu ve hiçbir zaman anlamayacaktı. "Neden?" diye sordu annesi, o da "Çünkü sen çocuk değilsin," diye cevap verdi. Çocukları "alt tarafı çocuğa" indirgediğimizde onları anlayamayacağımızı hatırlatan bir kitap *Sylvia'dan Sonra*. Onlar da kayıplarını, özlemlerini ve hasretlerini en az bizim yere göğe sığdıramadığımız hislerimiz kadar yoğun yaşıyorlar. Ve hatta engin hayal güçleriyle bu derinliği bizim zihnimizde tasarlamadığımız boyutlara dahi ulaştırabiliyorlar.

Sylvia'dan Sonra özenle işlenmiş bir dantel ya da iyi hesaplanmış bir denklem gibi. Tüm detaylar ustalıkla bir şekilde düşünülmüş ve keyifli bir okuma sağlaması için malzemeler doğru oranlarda karıştırılmış. Bununla birlikte kitabın çevirisinde ya da redaksiyon sürecinde bir parça daha dikkat edilmiş olsaydı, Türkçesinden de daha yoğun haz alınabilirdi diye düşünüyorum. Çok büyük sorunlar göze çarpmasa da özellikle ilk kısımlarda metin, tabiri caizse çeviri kokuyor, ilerleyen bölümlerdeyse giderek üzerindeki ağırlığı atıp iyileşiyor. Bununla birlikte kullanılan dipnotların da bana yeterince açıklayıcı gelmediğini söylemem gerek, yine de tüm bunlar ufak bir doku nuşla toparlanabilecek detaylar.■

Çevirinin niteliği	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Kahramanların işlenişi	★★★★☆
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★☆
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

Dünyadan uzaya özgürlük ve mutluluk arayışı

Yazan: Özlem Toprak

Umutları tükenmiş, çocuklardan medet uman bir toplumu anlatmaya çalışan yazarlar, kitapta çok kere karşımıza çıkan “Hükümet bizim dostumuzdur” cümlesiyle de totaliter sistem üzerine düşündürmeyi hedefliyor gibiler.

Kepler62 – Davetiye

Timo Parvela - Bjorn Sortland
Resimleyen: Pasi Pitkanen
Türkçeleştiren: Ebru Tüzel
Can Çocuk, 120 sayfa

İskandinav ülkelerinden çıkan işlerin özel bir havası var. İlgiyle izlediğim Kuzey yapımı televizyon dizileri, sinema filmleri sıradan konulara farklı açılardan bakabilme özellikleriyle dikkat çekiyor. Yarattıkları karakterler ve oluşturdukları mekânlar, sadelik ve gerçekçiliği ile etkiliyor insanı. O soğuk, gri şehirlerin sokaklarında geçen ağır ama merak uyandıran sahnelerin içine çekilip, akıp gidiyorsunuz. Şimdi de elimde Norveç ve Finlandiya'nın önemli iki çocuk kitabı yazarı Timo Parvela ve Bjorn Sortland'ın, “Kepler 62” isimli macera serisinin ilk kitabı *Davetiye* var.

Norveçli yazar Bjorn Sortland'ı 2017 yılının başında “Sanat Dedektifleri” serisi ile tanımıştım. Maceraları farklı verilerle besleyerek genç okurlarına sunan, birçok bilgiyi harmanlamayı seven bir yazar Sortland. Bilgiyi, tarihi, kültürü kurguya dönüştürerek okurla buluşturma fikrini çok beğenmiştim. Timo Parvela ise Finlandiya'nın önde gelen çocuk yazarları arasında. Öğretmen okulu mezunu olan yazar, çocuk kitaplarının yanı sıra televizyon senaryoları da yazıyor. Çizer Pasi Pitkanen, serinin yaratımında en az yazarları kadar öneme sahip bence. Koyu renklerle büyüleyici bir etki yaratan resimleri metinle o kadar iyi bütünleşmiş ki sanki hikâye bu resimler olmazsa

eksik kalırmış hissiyatı yaratıyor. Pitkanen'i çoğu kişi akıllı telefon uygulaması ve bilgisayar oyunu Angry Birds'ün illüstratörlerinden biri olarak da tanıyor olabilir.

Kepler62 - Davetiye, Ebru Tüzel'in çevirisiyle Can Çocuk Yayınları tarafından Mart 2017'de okuyucuyla buluşturulan macera serisinin ilk kitabı. Yazarları, altı kitaplık serinin kitaplarını dönüşümlü olarak kaleme almışlar. Türkiye'de henüz ilk kitabı yayımlanan seri, heyecan verici bir uzay macerasının sinyalini veriyor. Adını Nasa'nın Kepler teleskopu tarafından keşfedilen, üç gezegenden oluşan yıldız siteminden alan seri, bilim kurgu, macera ve tabii video oyunlarını seven okurların keyifle izleyeceği nitelikte.

DETLİ DÜNYADA İKİ YALNIZ ÇOCUK

Kitap, 13 yaşındaki Ari ve bakımıyla ilgilendiği hasta kardeşi Joni ekseninde ilerliyor. İki kardeş doğal kaynakları azalan, gitgide fakirleşen bir dünyada yaşıyorlar. Babalarının onlarla yaşamadığı, annelerinin ise neredeyse hiç evde olmadığı bir hayatları olduğunu anlıyoruz. Tek başına kalmış iki çocuğun verdikleri mücadele ve sistemin dayattıklarını daha kitabın başlarında özetleyen şu paragraf tek başına hayli çarpıcı bir örnek: *"Ev sessizdi. Tabii sessiz olacaktı. Babası bu evde hiç oturmamıştı. Annesiyse iş, aş, daha iyi bir hayat, yeni bir şans -artık ne olursa- bir değişiklik peşine düşmüştü. Her gidişi bir öncekinden daha uzun sürüyordu, çünkü tek yoksul kendileri değildi. Tam tersine. Ari'nin biraz önce gittiği türde marketlerden alışveriş yapmaya bütçesi yeten insanların sayısı giderek azalıyordu. Meyve lükstü, giysiler ya da taze süt ve ekmek de öyle. İnsanların çoğunluğu konserve ve konsantre yiyecekler yiyordu. Ve mısır. Hep mısır. Herkese yetecek kadar mısır vardı."*

Tüm bu acımasız hayat gerçekliğinin içinde en ağır sorumlulukların altından kalkmaya çalışırken bile iki kafadarın çocuk ruhlarından taviz vermeyişlerinin en güzel kanıtı, herkesin dilinden düşürmediği "Kepler62" adlı video oyununa olan ilgileri. Oyunun her seviyesini tamamlayan küçük bir grubun, bir davetiye kazanarak uzaya gideceği söylentileri, iki kardeşin de kulağına çalınır ve bu söylenti oyuna karşı meraklarını daha da artırır. Ama gel gör ki karınlarını doyurmaya paraları yokken, oyunu alma şansları hiç yoktur.

DİSTOİK BİR DÜZENDE ÇOCUKLAR

Olaylar Joni'nin eve, elinde Kepler62 video oyunuyla gelmesiyle başlar. Joni'nin oyunu bulma şekli, soluksuz bir şekilde oyunu oynama halleri ve Joni'nin bir anda hastalanmasıyla hız kazanan hikâyenin ritmi her sayfada giderek artıyor. Gerçekle oyun arasında gidip gelen, kafaları oldukça karışan kahramanlar hiç hayal edemeyecekleri bir maceranın içinde buluyorlar kendilerini. Korku, gerilim, merak dozunun sonlara doğru gittikçe yükselmesi ve maceranın geldiği nokta ikinci kitap için okurları hazırlıyor.

Distopik bir dünyayı ve baskıcı bir siyasi düzeni çocukların gözünden aktaran kitapta çocuklar ve yetişkinler arasında geçen şu diyalog, yazarların tanımladığı dünyayı kavramak açısından dikkat çekici:

"Çocuklar çocukluğunu yaşayabilmeli. Oyun oynayabilmeli, okula gidebilmeli, anlamlı ve doyurucu bir yaşam sürebilmeli."

"O halde neden bizi kendi halimize bırakmıyorsunuz?"

"Hükümetin görevi bizi kurtarmak. İnsanların başlarının çaresine bakmasına yardımcı olmak. İnsanların yaşamlarına bazı sınırlamalar getirmek gerekiyor... Vatandaşların doğru yolu bulması için onları yönlendirmek. İklim değişti, yerkürenin tüm insanların beslenmesine yetecek kadar gıda üretmesi belli bir planlama olmadan mümkün değil. Sizin gibi gençler olayın boyutunu henüz anlamıyor ve biz yetişkinler tam da bu yüzden size yardım edeceğiz. Sizler geleceğimsiniz."

Umutları tükenmiş, çocuklardan medet uman bir toplumu hızlı akan, eğlenceli, bilim kurgu tadında gerilimle bezeyerek anlatmaya çalışan yazarlar, kitapta çok kere karşımıza çıkan "Hükümet bizim dostumuzdur" cümlesiyle de totaliter sistem ve daha pek çok konuyu düşündürmeyi hedefliyor gibiler. Dolayısıyla *Kepler62*, iyi çocuk kitaplarının baş özelliği olduğu üzere, yetişkinlere de çok şey vadediyor. ■

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★★
Grafik tasarım	★★★★★
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★★

Mırrrrrrrrr!

Mırrrrrrrrr!

Mırrrrrrrrr!

Yazan: Alev Karakartal

Dükkân Kedisı

Linda Newbery

Resimleyen: Stephen Lambert

Türkçeleştiren: Meral Alatan

Kırmızı Kedi Yayınları, 92 sayfa

Elinizde kitabınız, kucağınızda çocuğunuz, dizinizin dibinde size mırıltılar ve gurultularla eşlik eden zümrüt gözlü bir canlı... Bahar yağmurlarının can verdiği toprağın mis gibi kokusu da doluyorsa ciğerlerinize, başka mucizeye ne hacet?

Hattie, her gün okuldan çıktıktan sonra, annesi gelip onu alıncaya dek amcasının oyuncak dükkânında ona yardım eder. Günlerden bir gün, nereden çıktığı belli olmayan bir kedi, dükkâna gelerek vitrine kurulur. Hattie'nin koyduğu adıyla Kıvrık'ın oraya yerleşmeye geldiği her halinden bellidir, öyle de olur.

Kıvrık'ın gelişinden itibaren, pek işlek olmayan dükkânda işler de açılır. Onu vitrinde görenler içeri girip oyuncak almaya başlar önce, sonra oraya buraya saklanmış, el yapımı eşsiz kutular, tam da o kutuya ihtiyaç duyan çocuklarla buluşmaya... Theo amcanın dükkânı, bir tür çocuk cenneti haline gelmiştir. Ta ki Hattie, Kıvrık'ı evine götürene kadar...

Dükkân Kedisı, Britanyalı yazar Linda Newbery'nin kaleme aldığı "Kedi Öyküleri" serisinin dördüncü kitabı. Yine Kırmızı Kedi Yayınlarından. Top-

lam altı kitaplık serinin ilk üçü; *İki İsimli Kedi*, *Yağmur Yağdıran Kedi* ve *Duman Kedi* de Türkçeye aynı yayınevi tarafından kazandırılmıştı. Son iki kitap, *Ice Cat (Buzdan Kedi)* ve *The Cat Who Wasn't There (Orada Olmayan Kedi)* de muhtemelen sıradadır.

Diğer kedili kitaplar gibi *Dükkân Kedisi* de hoş, tatlı, 4 ila 8 yaş arasındaki çocuklara uygun, bir çırpıda okunabilecek bir hikâye. Öncekileri (ve ihtimal sonrakileri) de resimleyen Stephen Lambert yine yeteneğini konuşturmuş, naif ve sade siyah beyaz çizimleriyle bir kez daha anlatıya can vermiş.

Kitap için üç-beş cümlemin ötesinde bir arka kapak yazısı mevzu bahis olsaydı, bu kadarı yeterli olabilirdi. Eli yüzü düzgün bir iş olarak tavsiye eder, geçerdik. Ama yazarın (hatta çizerin) hiç altını çizmeden, sözünü bile etmeden okura iletmediği, bir anlamda “normalleştirdiği” kimi durumlar sayesinde (tıpkı diğerlerinde olduğu gibi), kitap üzerinde biraz daha durulmasını hak ediyor. Zira sadece kedilerle ilgili hikâyeler değil bunlar. Sahipleri, birlikte yaşadıkları insanlar, çevreleriyle ilgili bambaşka hayatlara da temas ediyoruz ve biliyoruz ki “her temas, iz bırakır”. Hattie’nin annesi misal. Yazık ki kitapta adına rastlamıyoruz, ama bekâr ve çalışan bir anne olduğunu biliyoruz. Ortalıkta bir baba figürü görünmediği gibi ona ilişkin herhangi bir gönderme de yapılmıyor hikâyede. Okul çıkışı, anne gelinceye dek amcası (İngilizce de her ikisi için de aynı kelime; uncle kullanıldığından belki de dayısı) Theo’nun dükkânında vakit geçirmesi bu yüzden. “Annesiyle birlikte tam onlara göre, oldukça rahat, küçük bir evde yaşıyorlardı ama sanki evin bir şeye ihtiyacı vardı”. Yüzmeye, parka, gezmeye annesiyle gidiyor Hattie ve elbette onu bir rol model olarak taklit ediyor.

Hattie’nin yaşını ve kaçınıcı sınıfa gittiğini de öğrenemiyoruz, ama çizimlerden anladığımız kadarıyla ilkokula, belki ortaokulun ilk sınıflarına devam eden bir öğrenci olmalı. Gözlüklü bir kız çocuğu Hattie. Ailesi çalışan çocuklarda sıkça görüldüğü gibi, sorumluluk duygusu gelişmiş, güçlü iç sesine kulak veren bir çocuk olduğunu; Kıvrık’ın bakımını kimse ona söylemeden üstlendiğinde, onu evine almak isterken ve sonrasında amcasına geri götürdüğünde, dükkândaki muhtemel hırsızlık olayına kafa yorup çözme çabasına giriştiğinde ve benzer durumlarda hep alttan alta hissediyoruz.

Sürekli “babam yok mu”, “nerede” sorularını soran birilerinin olmayışı; tek ebeveynli (aynı zamanda kardeşsiz) çocukların ille de “sorunlu” olması gerekmediği; “dörtgöz” diye lakap takan arkadaşların yokluğu; çalışan, dolayısıyla da tam gün mesaisini çocuğuna ada(ya)mayan bir annenin çocuğunun da gayet normal, mutlu, sıradan, hatta belki (elbette kimi durumlarda) daha güçlü ve pratik olabileceğinin bir çocuk kitabında, özel bir vurgu yapmadan, aynı normallik ve sıradanlıkla ifade edilmesi, “çok çocuklu, geleneksel aile”ye kafayı takmışların dünyasında nasıl da kıymetli. Aynı zamanda bir öğretmen olan ve belli ki bu konulara kafa yoran yazarın, hemen her kitabında, farklılıkların sorun değil zenginlik yaratacağına ilişkin göndermelerinin; çocuklar bilinçli şekilde fark etmese de içlerinde bir yere ekilmiş tohumlar gibi bir gün filiz vereceğini bilmek de öyle.

Tıpkı, bir oyuncakçının tam da olması gerektiği gibi olan, bir hırsızın neye benzediğini bilmeyen amca (veya dayı) Theo ile tuhaf şapkaları, rengârenk, acayip, mevsime uymayan giysileriyle hikâyeye peri tozları serpen Rosemary ve Basil çiftinin, aynı “anlayış”la kaleme alınması gibi.

Ve elbette, başrol oyuncusu *Dükkân Kedisi* Kıvrık. Diğer kedili kitapların kahramanı arkadaşları gibi, yazarının bir “kedi insanı” olmasından mütevellit, o kadar “gerçek” bir kedi ki Kıvrık, bu kitabı ve/veya dizinin tamamını okuyan çocukların henüz yoksa evlerini bir kediyle paylaşmaya can atacaklarını ön görmek için kâhin olmaya gerek yok.

İyisi mi hazır mevsimi de gelmişken ve ortalık yavru kedilerle doluyken, olanağınız da varsa sizi seçen birini evlat edinin. Sonra oturun pencere kenarındaki bir koltuğa. Elinizde kitabınız, kucağınızda çocuğunuz, dizinizin dibinde size mırıltılar ve gurultularla eşlik eden zümrüt gözlü bir canlı... Bahar yağmurlarının can verdiği toprağın mis gibi kokusu da doluyorsa ciğerlerinize, başka mucizeye ne hacet? ■

Dilin edebi niteliği	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★☆
Çeviri ve redaksiyon	★★★★☆

Eyvah! Parkımıza bir canavar dadanmış!

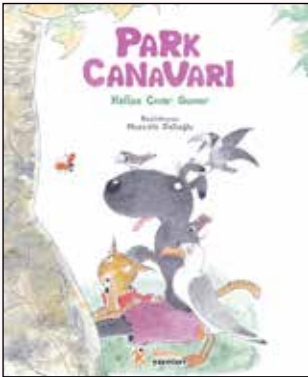

Dostlarımız yanımızdaysa, tam gaz bir cesaretle korkumuzun üstüne gitmişsek, üstüne tüm yaşananların komik bir yanlış anlaşılma olduğunu fark etmişsek, eh değmeyin keyfimize!

Yazan: **Hazal Baydur**

Parkta sıradan bir gün. Karga Kuzi, Sarman Kedi, Köpek Kara, Serçe Tini, Fare Foni, Kirpi Pi, Böcek Mini ve diğerleri... Kimi günlük rutinini sürdürüyor kimi bir köşede miskinlik peşinde. Çocuklar öğle uykusuna yatmışken ortama çöken dinginliği ve huzuru bozan ise Martı Martin'in yetiştirdiği bir dedikodu oluyor. Tüm hayvanların canının tehlikede olduğunu söyleyen Martı Martin, sonunda baklayı ağzından çıkarıyor; parka bir canavar dadanmış!

Çocuklar korktukları şeylere canavar, öcü, yaratık gibi isimler takabilir. Ortada korkulacak bir şey olmadığını kabullenmeleri ise gerçeği öğrenmelerine bağlıdır. İşte *Park Canavarı*'nda yaşanan da tam olarak bu. Parklarına dadanan canavar ne

Park Canavarı

Hafize Çınar Güner

Resimleyen: Mustafa Delioğlu

Kelime Yayınları, 32 sayfa

kadar korkunç olursa olsun onu alt etmeyi kafasına koyan hayvan dostlarımız yaşam alanlarını korumak için bir plan yapıyor. Sonrasında ise gerçekler su yüzüne çıkıyor ve korkulacak bir şey olmadığı anlaşılıyor. Hikâye bir yandan dayanışmanın ve dostluğun üzerinde dururken bir yandan bilgiyi ve korkuyla yüzleşme cesareti- ni kutsuyor. Bir bakıma

şöyle de diyebiliriz: Dostlarımız yanımızdaysa, tam gaz bir cesaretle korkumuzun üstüne gitmişsek, üstüne tüm yaşananların komik bir yanlış anlaşılma olduğunu fark etmişsek, eh değmeyin keyfimize! Günlerce yaşadıklarımızı anlatır güleriz.

Hafize Çınar Güner'in yazıp Mustafa Delioğlu'nun resimlediği *Park Canavarı*'nı elime ilk aldığımda gerek büyüklüğü gerek rengârenk çizimleriyle kitabı oldukça albenili bulmuştum. Kitabın gidişatının ve sürprizsiz sonunun bu albeniyi biraz söndürdüğünü itiraf etmem gerek. Ancak bu durum verilmek istenen mesajı gölgelememiş. Delioğlu'nun her bir karakter için ortaya koyduğu şık ve ince iş, kaliteli bir baskıyla buluşunca da kitap tamamlanmış.

Tüm bunların haricinde sıklıkla karşılaştığım, İstanbul'un yerlisi olan bu hayvanlarla birer kitap kahramanı olarak tanışmak beni daha önce hiç kıyısında dolaşmadığım bir âleme sürükledi. Bunda, parktaki canavarla uğraşmak yerine ada vapuru etrafında dolanıp simitlerimize ortak olmak isteyen Martı Martin'in etkisi büyük. Ama hayat böyle işte Martin, bazen arkadaşlarımızı korkunç bir canavardan kurtarmamız gerekir! ■

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★☆
Grafik tasarım	★★★★☆
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★★

Türkiye’de

Çocuk ve gençlik edebiyatına

her yıl düzenledikleri yarışmayla değerli katkılar sağlayan

Gülten Dayıoğlu Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Vakfı’na

yazarlarımıza sunduğu fırsatlar için

şükranlarımızı sunuyoruz.

Bir sorunu çözmekten daha güzel...

Yazan: Nida Dinçtürk

Sidney ve Stella ile tanışıyoruz Emma Yarlett'in bu hikâyesinde. Paylaşma nedir bilmeyen yaramaz ikizler, başlarına açtıkları büyük belayı birlikte çözmeyi başarıyorlar...

Gece yolculuklarında bizi arabanın penceresinden takip eden ya da gece yarısı perdeyi açtığımızda odamızı aydınlatan en güzel gece lambamız; çok dikkatli bakarsak bize gülen yüzünü gösteren Ay, bir gün ortadan kaybolursa ne yaparız? Muhtemelen çıldırmak için çok geçerli bir sebep edinmiş oluruz!

Her şeyi birlikte yapmalarına rağmen, bir şeyleri paylaşmayı bir türlü beceremeyen ikizler, Sidney ve Stella da bu çıldırışa müthiş bir sebep yaratıyorlar. Bir gün yine bir şeyleri paylaşamazken, Ay'ın binlerce parçaya bölünmesine neden oluyorlar. Önce kimsenin farkına varmayacağını düşünüyorlar ama az önce de söyledik ya çıldırır insan! Öyle de oluyor. Gökyüzünün bomboş

Sidney ve Stella Hiçbir Şeyi Paylaşamıyor
Emma Yarlett
Türkçeleştiren: Zeynep Alpaslan
Redhouse Kidz, 44 sayfa

kaldığı gecenin sabahında ikili, tedirgin adımlarla sokağa adım attıklarında herkesin çileden çıktığını, gazetelerin, polislerin ve dedektiflerin deli gibi Ay'ı aradığını, çaresiz astronomların isyan ettiğini, boynu bükük sörfçülerin kan ağladığını görüyorlar. Hızlıca bir çözüm üretmeye çalışsalar da bu o kadar kolay olmuyor. Yerde

arıyorlar, gökte arıyorlar (hâliyle...) ama Ay'ın yerine koyabilecek hiçbir şey bulamıyorlar. Fakat sonra Sidney hiç umulmadık bir yerden, buzdolabından, elinde kocaman bir çözümle geri dönüyor. Dönüyor dönmesine ama Ay'ı tekrar yerine koymak o kadar kolay mı? Gökyüzünün çatısına, tek başına erişebilir mi insan? Peki ya ne yapmalı?

Emma Yarlett'in renkli ve eğlenceli çizimleriyle tekrar tekrar okuma isteği uyandıran oyunlu bir kitap, *Sidney ve Stella Hiçbir Şeyi Paylaşamıyor*. Yarlett'in çizimlerinin yanı sıra kısa ve anlaşılır ifadelerle anlattığı bu hikâye, ortaya kıymetli bir ilk okuma kitabı çıkartıyor. Üstelik "paylaşma" bilincini didaktik bir üslupla değil, maceralı ve neden-sonuç ilişkisi anlaşılır bir kurguyla tarif ediyor. Zeynep Alpaslan çevirisiyle okuduğumuz kitap, Türkçeye geçişinde de muzipliğinden hiçbir şey kaybetmiyor.

Oyuncaklarını, yemeklerini paylaşmaktan zerre haz etmeyen ikizlerin, bu "ibretlik" hikâyesi bir sorumluluğu paylaşmanın hafifliğini dikkat çekici bir şekilde anlatıyor. Ve Sidney ile Stella bu hikâyeyle hepimize unutulmaz bir ders veriyor: Bir sorunu çözmekten daha güzel bir şey varsa o da o sorunu başka biriyle birlikte çözebilmek! ■

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★★
Grafik tasarım	★★★★☆
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★☆

Geronimo Stilton ile

ZAMANDA YOLCULUĞA HAZIR MISINIZ?

SİZİ HİÇ DİNOZOR KOVALADI MI? PEKİ DİNOZOR YUMURTASI OMLETİ YEDİNİZ Mİ?

Geronimo Stilton bildiğiniz güçlü, korkusuz kahramanlardan değil. Gerçek cesaret korkusuz olmak değil, sınırlarını bilerek korkularının üstesinden gelmektir! Geronimo hemen hemen her şeyden çok korkuyor ama hayata olumlu bakışı, eşsiz mizah duygusu ve tabii ki arkadaşları sayesinde zor durumların üstesinden gelmeyi her seferinde başarıyor.

Bütün dünyada milyonlarca meraklısı olan Geronimo Stilton kitapları sizi sırlarla dolu, soluk soluğa okuyacağınız maceralara götürüyor. Profesör

Amper Volt'un

icat ettiği Zaman

Makinesi'yle Geronimo Stilton ve akrabalarıyla çok uzak çağlara, dinazorlar dönemine gitmeye hazır mısınız?

YapıKredi
Kültür Sanat Yayıncılık

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

Bir öpücük neye yeter?

Yazan: Mehmet Erkuurt

Pazarları Beni Çok Öp Anne, küresel ekonominin talepleriyle dönüşen yerel kültürler, yaşamlar, üretim biçimleri, insan ve tabiat üzerine incelikli tasvirler içeriyor.

Biz yetişkinler bazen tuhaflaşırız. Çocukları, “yetişkin” sandığımız dertlerimizden ve hayatlarımızdan uzak tutabileceğimizi zannederiz mesela. Çocuk “çocuk dünyasında” kalsın isteriz, öyle bir dünya varmış gibi. Hele de aile içinde boşanma, hastalık, kayıp gibi çocuğa doğrudan dokunan konular varsa sessizliği daha çok arzularız. Tuhaf olan ise bu arzumuz değildir, çünkü gerçekten zordur bu cevapları vermek. Hassasiyet ve incelik gerektirir.

Bazen de uzmanlık. Tuhaf olan, çocuğu bu dertlerden ayrı tutabileceğimize, çocuğun da bu dertlerden azade bir düşünce ve duygu yapısı kurgulayabileceğine kendimizi yer yer inandırmamızdır. Oysa “yetişkin” yaşamlarımız çocuğun yalnızca gözlemlediği değil, paylaştığı yaşamlardır da. Çocuk o yaşamların izleyicisi değil, aktörlerinden biridir.

Tıpkı şimdi tanışacağımız Tina gibi...

SORMA NEDEN

Tina beş yaşında. Arjantin’de, Aldao’nun yetmiş kilometre yakınlarında bir kasabada, babası Carlos ve babaannesi Herminia’yla, küçük bir evde yaşıyor. Down sendromlu erkek kardeşi Pedro da annesi Sylvia’yla, hemen komşu kasa-

bada. Parçalanmış bir aile bu. Ama birlikteliğin ve yoldaşlığın bir şekilde hüküm sürdüğü aşıkâr. Anne ve babanın pazar günleri çocuklarla birlikte bir araya gelmesi, aralarında süregiden sevgi ve dostluktan mı kaynaklı, yoksa down sendromlu bir çocuğun, sorumluluk paylaşımını gerekli kılan varlığından mı? Ne Tina biliyor bunun cevabını ne de biz.

Tina, anne ve babasının bu ayrı yaşama halini zaten hiç anlamıyor. Birbirlerine gösterdikleri tüm sıcaklığa ve ilgiyle, sevgiyle geçen pazar günlerine rağmen niçin inatla haftada bir gün buluştuklarını çözemiyor. Hangi gerekçenin kendisini kardeşinden kopardığına akıl erdiremiyor. Çünkü kimse onunla bu ayrılık halinin nedenleri üzerine konuşmuyor. Anne, baba, büyükanne sorular doğuracak her türlü buluşmayı öteliyor. Sertlikle değil, masallarla, çikolatayla, günü geçirecek güzel önerilerle ve “büyüdüğünde” gibi vaatlerle. Tina genelde kendini bu anların ve önerilerin güzelliğine kaptırırsa da bazen sorularında diretiyor. Üstelik bu soruları daha sık sormasına yol açan bir unsur da var şimdi hayatında: Bir arkadaş ve onun ailesi.

DİĞER HAYATLAR

Tina’nın babası ve babaannesiyle yaşadığı evin yanına bir aile taşınıyor. Bu yeni komşuların Carlota adında, Tina’yla aynı yaşta bir de kızları var. Günün kreş dışında saatlerini, geceleri aynı odada uyuduğu babaannesiyle geçiren Tina için harika bir arkadaşlığın başlangıcı demek bu. Carlota’yla anlık ve nadir sürtüşmeler dışında sorunsuzca vakit geçiriyorlar.

Carlota annesi ve babasıyla birlikte yaşadığı için, Tina’nın gözünde şanslı bir kız. Onu kıskanmıyor Tina ama iki hayatı karşılaştırmaktan, hayatına ilişkin yeni sorular sormaktan da kendini alamıyor. Annesi Sylvia’yı ve çocukluğunu düşünüyor. Sylvia, annesi yani Tina’nın anneannesi tarafından çok küçük yaşta terk edilmiş. Buna rağmen, Tina’ya annesinin

Pazarları Beni Çok Öp Anne
Maria Teresa Andruetto
Resimleyen: Ege Karadayı
Türkçeleştiren: Zekine Türkeri
Vapur Yayınları, 68 sayfa

adını, "Ernestina"yı vermiş. Ama Tina annesindeki o bitmez hüznün, sessizliğin, camdan dışarı bakarkenki durgunluğun farkında. Kim bilir, belki de Ernestina ismini reddedip Tina'da ısrar etmesinde bu farkındalığın da etkisi vardır.

Tina günden güne daha çok düşünüyor. Erkek kardeşi Pedro'nun "durumu" yüzünden annesinin onlardan ayrı yaşadığına dair ara ara önüne sürülen argüman artık ona eskisi kadar ikna edici gelmiyor. Bu kuşku-lara bir de Pedro'nun sürpriz bir şekilde kalp ameliyatına alınması eşlik ediyor. Ameliyat ve nekahet günlerinde bu kez hem annesinden hem de babasından iyice uzak kalınca, Tina, belki de ilk kez kardeşi Pedro'dan uzak tutulduğu hissine kapılıyor ve daha önce göstermediği direnci, kararlılığı, netliği gösteriyor: Tina, kardeşiyle daha çok zaman geçirmek istiyor ve yetişkinlerin sessiz, dile getirilmemiş kaygılarının buna engel oluşturmamasını kabul etmiyor.

Ailedeki ilişkilerin ne yöne evrileceğini hiçbirimiz bilemesek de Tina büyüdükçe, kardeşiyle kurduğu dostluk ve günden güne berraklaşan soruları sayesinde, aile içinde çok daha rahat, ikirciksiz bir iletişimin hayata geçeceği açık.

Dünya çocuk edebiyatının en prestijli ödüllerinden Hans Christian Andersen Ödülü'ne 2012'de değer görülen Arjantinli yazar, şair María Teresa Andruetto'nun yazdığı *Pazarları Beni Çok Öp Anne*, aynı zamanda küresel ekonominin talepleriyle dönüşen yerel kültürler, yaşamlar, üretim biçimleri, insan ve tabiat üzerine incelikli tasvirler içeriyor. Gazeteci, yazar Zekine Türkeri, çevirisinde bazı terimleri kaynak dilinde koruyarak, okuru Güney Amerika'ya yakınlaştırıyor. Ege Karadayı'nın karakalem desenlerindeki üslup ve karakterler için seçtiği ifadeler, kitabın duygusundaki sükûnete aynı dinginlikle eşlik ediyor.

Pazarları Beni Çok Öp Anne, Vapur Yayınlarının ilk çocuk kitaplarından. Kitabın sonraki baskıları için bir küçük öneri, bazı söz dizilimlerinin anlam ikiliğine yol açmayacak şekilde yeniden gözden geçirilmesi olabilir. Desenlere, özellikle metin içi yerleşimlerde biraz daha alan açılması da görsel çekiciliği artıracaktır.■

Dilin edebi niteliği ★★★★★☆

Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı ★★★★★☆

Kahramanların işlenişi ★★★★★☆

Grafik tasarım ve baskı kalitesi ★★★★★☆

Redaksiyonun titizliği ★★★★★☆

Tabiat mevsimleri, insanlar mevsimleri
yaşamayı, ağaçlar yeşermeyi unutmuştu...
Bunları hatırlamak için bir mucizeye
ihtiyaç vardı... Bir Müzik Efsanesi'ne...

Bidigago serisinin yaratıcısı Eda Albayrak'ın kaleme aldığı Özcan Sönmez'in resimlediği çok dokunaklı bir hikâye...

HER KİTAPTA YENİ BİR SEN

abm
yayınevi

abm
ÇOCUK & İLK GENLİK

Beysan Sanayi Sitesi, Birlik Cad. Acar Binası No: 26
Haramidere, Beylikdüzü/İSTANBUL
Tel: (0212) 422 18 00(pbx) Fax: (0212) 422 18 04
www.abmyayinevi.com.tr / info@bilgiacar.com

@abmyayinevi

@abmyayinlari

Bazı günler olağanüstü olabilir!

Yazan: **Nuray Gönülşen**

Bazı günler insanın içinden bir şey yapası gelmez. Böylesi günlerde neden yatağımızda hayal kurmayalım? Bu fikirden yola çıkan *Bazı Günler*, rahatlıkla çocuğunuzla birlikte oyuna çevirebileceğiniz bir kitap.

Yapı Kredi Yayınlarından çıkan, Heinz Janisch ve Helga Bansch imzalı *Bazı Günler* okul öncesi çocuklar için çok güzel bir resimli kitap. Kitapta küçük bir kızı maceradan maceraya atılırken görüyoruz. (Ve hep olmasa da genellikle oğlan çocuklarının maceraya atıldığı çocuk kitapları dünyasında bu durum ayrıca hoşumuza gidiyor.) Deniz, sırtıkların üzerinde yürüyor, kafasına kiraz takıyor, bir ormanı dürbünle gözetliyor, okula yüzerek gidiyor, dünyaya amuda kalkıp bakıyor, oyuncak tavşanını öpüyor, evlerin birbirine yaslandığı gibi timsahlara, fillere, zürafalara, ağaçlara yaslanıyor, ip cambazlığına soyunuyor, boş boş havaya bakıyor, gölgesi renk kazanıyor, kendisi uçuyor. Hatta

tüm bunları yalnız küçük Deniz yapmıyor, onunla beraber başta tavşanı (oyuncak olsa gerek ama kitaptaki çizimlerde ne güzel ki hep canlı!) herkes yapıyor. Çünkü kitabın sonunda öğreniyoruz ki kahramanımız bazı günler hayal kuruyor. Yataktan çıkmıyor, tavşanıyla beraber kendi kendine hikâyeler oluşturuyor. Biz de işte bu güzel resimli kitapta, bu hayallere ortak oluyoruz.

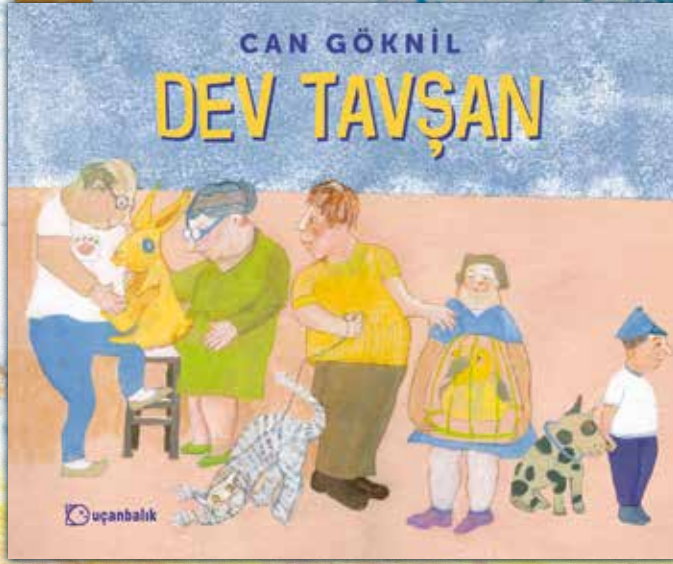
İlginçtir, Almanca kitaptaki özgün “Merike” ismi, bu kitapta “Deniz” olmuş. Normal koşullar altında isimlerin yerleştirilmesi tercih edilmemeli. Çocukların başka kültürler, kendilerine yabancı isimler ve diller olduğunu bilmesinde, bunlarla erkenden tanışmasında hiçbir sakınca yok, aksine çocuk pedagojisi açısından bunun gerekli olduğu söylenebilir. Yine ilginçtir ki yazar Almanca yazıyor ama “Merike” de aslında Almanca bir ad değil! Daha çok Estonya ve Finlandiya’da kullanılan bir isim. Yazar da bizimle aynı düşünceyle Almanca konuşan çocuklar ile bu “yabancı” isimli kızı tanıştırmak istemiş belki de... Fakat Türkçe yayımcı yaptığı isim değişikliğiyle yazarıyla da uyumsuz bir tercih hatasına düşmüş.

Hepimiz biliriz, bazı günler insanın içinden bir şey yapası gelmez. Canınız yataktan hiç çıkmamak ister. Böylesi günlerde neden hayal kurmayalım? İşte bu fikirden yola çıkan *Bazı Günler* rahatlıkla çocuğunuzla birlikte oyuna çevirebileceğiniz bir kitap. Kitapta anlamı zenginleştiren çizimlere baka baka başladığınız oyun, beraberce “saçmalamayla”, serbest bir uçuşla, epey komik buluşlarla devam edebilir. Bir başladınız mı kahkahalar içinde siz de duramadığınızı fark edeceksiniz. Çok güzel bir kitap, tavsiye ediyoruz. ■

Bazı Günler
Heinz Janisch - Helga Bansch
Türkçeleştiren: Dürrin Tunç
Yapı Kredi Yayınları, 28 sayfa

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★★
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★★★★
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Çeviri	★★★★☆

Sanatçı CAN GÖKNİL'in kaleminden
neşeli, öğretici bir merak, arayış ve
yolculuk hikâyesi...

Başkası olma kendin ol, böyle çok daha güzelsin

Küçük ve ne istediğini bilen bir kızın, ne köklerini ne de kendisini yadsıyarak dimdik duruşunun öyküsü...

Yazan: **Hazal Çamur**

İlkerin hayatımızdaki yeri tartışılmaz. Her şeyin ilki bir şekilde önemlidir ve aynı zamanda özeldir. Ama gösterdiğimiz bu hassasiyet ve önem, bir şeyleri feda etmemize neden olabilir mi?

Uzun bir yazdan sonra okula dönüşü ya da belki de yeni başladığınız ilkokulunuzu, hatta daha da ileri gidecek olursak, çalıştığınız işe ilk gidişinizi düşünün. Hazırlanma sürecinizi gözden geçirin. Bir de sonraki günleri ele alın. Anlıyorsunuz, değil mi? Artık internette bununla ilgili çeşitli karikatürler bile dönüyor. Bize ait olandan, “biz” olandan, sırf başkalarına iyi görünmek ve harika bir ilk izlenim yaratabilmek için feragat ediyoruz. İşte *Suki’nin Kimonosu* bana tam olarak bunları

düşündürdü. Hem de bunu, benim tüm bu saydıklarımı yapmayan Suki aracılığıyla gösterdi.

Suki, okulun ilk gününe pek çok güzel anıyı taşıyan bir kimonoyla gitmek istiyor. Ablaları bunun hiç de havalı olmadığını söyleyip onu alaya alıyor. Hatta kendi imajları sarsılmasın diye, okulda onları tanıımıyormuş gibi yapmasını bile tembihliyorlar. Ama Suki,

büyük annesiyle gittiği Uzak Doğu temalı sokak festivalinin tadı hâlâ damağında, giyiyor kimonosunu ve yeni başladığı okuluna gidiyor. Büyük anneden hediye olan mendili de yanında üstelik. Böylece Suki okuluna gidiyor ve herkes tarafından parmakla gösterilmeye başlıyor. Sınıfa girip de kendini tanıtanaya kadar kıs kıs gülmelere ve açık alaylara maruz kalıyor. Peki, bu Suki’yi durduruyor mu? Bir an olsun pişman oluyor mu? Yanıtım koca bir hayır.

Suki ne zaman ki sınıfta tahtaya çıkıp kendini tanıtıyor, kimonosunu, o güzeller güzeli festivali anlatıyor, işte o zaman her şey değişiyor. Onunla alay edenlerin bile ilgisini çekiyor Suki. Kendinden ödün vermeden, kim olduğunu ve nereden geldiğini inkâr etmeden, sadece ve sadece kendi olarak bunların hepsini bu küçük kitapta başarıyor.

Bu kitap, Stéphane Jorisch’in muazzam suluboya çizimleri ve Chieri Uegaki’nin oldukça basit ama anlamlı da o derece güçlü kurgusuyla bizlerle buluştu. Küçük ve ne istediğini bilen bir kızın, tüm uyarılara ve alaylara rağmen, onu ilk kez görececek kişilerin karşısına yalnızca kendi olarak çıkıp, ne köklerini ne de kendisini yadsıyarak dimdik duruşunun öyküsünü içinde taşıyor.

Sen çok yaşa küçük Suki. Senin bu dik duruşun biz yetişkinlere de iyi bir ders olmalı. ■

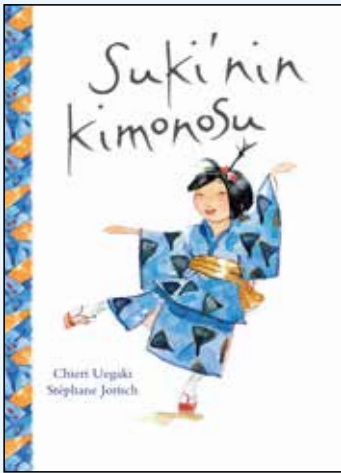
Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Öykünün özgünlüğü ★★★★★☆

Grafik tasarım ★★★★★

Hedef kitleye uygunluk ★★★★★

Baskı kalitesi ★★★★★

Suki’nin Kimonosu

Chieri Uegaki

Resimleyen: Stéphane Jorisch
MEAV Yayınları (Bir Kitap Yolla)
36 sayfa

John Yeoman ve
Quentin Blake ikilisinden
tatlı maceralarla dolu
iki yeni resimli kitap!

5
Mayıs

Ayının Kış Evi

5
Mayıs

Gölde Piknik

hep_kitap

hep_kitap

hepkitapp

hepkitap.com.tr

Genel
Dağıtım PUNT

hep
kitap

Usta şair Refik Durbaş'ın
çocuklar için kaleme aldığı
yaramaz ve muzip şiirler!

yaramaz şiirler

12
Mayıs

Durbas'ın dizeleri
Deniz Üçbaşaran'ın çizgileriyle
hayat buluyor.

Kelly Barnhill'den fantastik,
şiirsel ve 2017 Newberry
Ödüllü bir roman!

18
Mayıs

Ay ışığı ile beslenen bir kız çocuğu,
ormandaki kötü cadıyla ilgili
hikâyeleri uyduran yöneticileri
alt edebilecek mi dersiniz?

DEĞERLERİN DEĞERİNİ BİLELİM Mİ?

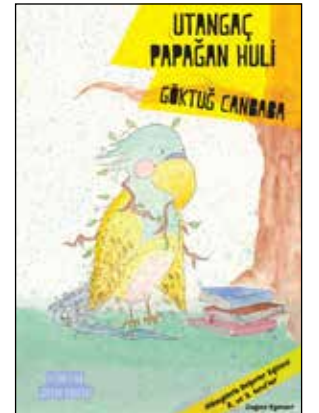
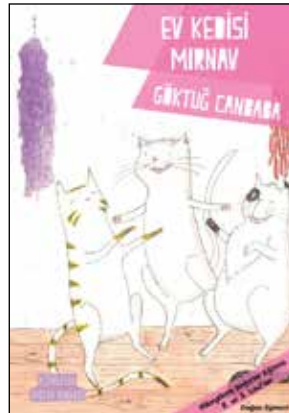
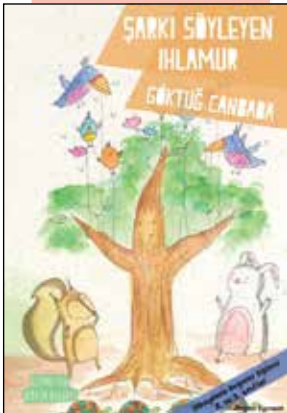
Yazan: Nihan Bora

Hikâyelerle Değerler Eğitimi:
Şarkı Söyleyen İhlamur
Ev Kedisi Mirnav - Havalı Maymun
Utangaç Papağan Huli
Göktuğ Canbaba
Resimleyen: Biğkem Karavus
Doğan Egmont, 35 sayfa

Güçlü hikâyeler bu kez güzellikleri, doğruluğu ve kardeşliği anlatıyor bize.

Sahip olduğunuz ya da olduğunuzu sandığınız bazı değerleri, nasıl ve hangi yaşta öğrendiğinizi hiç düşündünüz mü? Yardımseverlik, adalet duygusu, hoşgörü, dürüstlük, cesaret gibi kavramları ve kardeşliği, sevgiyi, saygıyı öğrendiğimiz o küçük yaşlar, topluma katılımın en önemli çağları.

Ailenin ve özellikle çevrenin, bu değerlerin oluşmasında büyük etkisi var. Çocukken mahallede arkadaşlarınızla oynarken mutlaka bir kavgaya karışmış, “O bana vurdu” ya da “Kalemimi çaldı” demişsinizdir ya da birileri size demiştir. İşte tam o anlarda alınan tavır, öğretmenine size yaklaşımı, bunun neden böyle olduğu veyahut olmadığı konusu o yaşlarda zihne kazınır. Eğer birinin canını haksız yere yaktıysanız bunu niye yaptığınızı sorgulamaya başlar, sonra da özür dilersiniz. O andan sonra da huzurlu ve sevgi dolu bir arkadaşlığın tohumları atılır.

Doğan Egmont’tan çıkan “Hikayelerle Değerler Eğitimi”, 8-9 yaşlarındaki çocuklara değerleri anlatan başarılı bir seri. Göktuğ Canbaba’nın yazdığı ve Biğkem Karavus’un resimlediği bu dört kitapta; *Havalı Maymun*, *Utangaç Papağan Huli*, *Ev Kedisi Mırnav* ve *Şarkı Söyleyen İhlamur*’un anlamlı hikâyelerini okuyoruz.

Rengârenk papağanlardan oluşan koronun dışlanmış bir papağanı var, Huli. Herkes küçükken sesiyle dalga geçtiğinden o da içine kapanmış ve özgüvenini tamamen yitirmiş. Bir akşam, göle üzüntüsünü anlatırken bir alabalık onu cesaretlendiriyor ve Huli, o kötü zannedilen güzel sesiyle şarkı söylemeye başlıyor. Sonra kendini çok iyi hissediyor ve o sesi duyan başkaları, ertesi gün Huli’yi göklere çıkarıyor. Buradaki kilit nokta, alabalığın Huli’ye söyledikleri: “İstediğin şey neyse korkmadan ve utanmadan onun peşinden gitmelisin küçük papağan.” Düşünsenize, aslında içinde var olan bir yeteneği birileri “kötü” dediği için asla ortaya çıkaramıyorsunuz. Bu yüzden insan yapmak istediklerini bir kez daha düşünmeli ve doğru, çalışkan olmayı ihmal etmemeli.

Ev ve sokak kedileri arasındaki yaşam şartlarının tüm gerçekliğiyle aktarıldığı *Ev Kedisi Mırnav*’da Mırnav, küçük yaşta sahiplenilmiş bir ev kedisi, Pofidik ve Boncuk ise onun sokakta yaşayan arkadaşları. Soğuk bir kış günü Mırnav, sahiplerine kendini sevdireyor, yemeğini yiyor ve şöminenin önünde uyuyakalıyor. Arkadaşları camdan bakıp ona seslerini duyuramayınca unutulduklarını

düşünüp not bırakıyor, dostluklarını bitiriyorlar. Mırnav uyandığında bu notla karşılaşır ve daha önce hiç dışarı çıkmamasına rağmen soğukta onları aramaya çıkıyor. Dostluk ve fedakârlığın anlatıldığı bu hikâyenin sonu ise kaçınılmaz bir mutluluğa bağlanıyor.

Bir ormanda yaşayan hayvanların en havalısı olan Havalı Maymun, köye yaptığı yardımlarla tanınıyor, tabii bir de “havalı” olmasıyla. Havalı, isminden de anlaşılacağı üzere bencil ve kibirli. Bu nedenle ormandaki diğer arkadaşları, köylerine çok fazla yardım etse de ondan, çok hava attığı için pek haz etmiyorlar. Her şeyi yapabileceğine inanan Havalı’ya arkadaşları bir ders vermek için ondan bir şey istiyor ve bu isteklerinin sonucunda Havalı, gerçekten büyük bir ders alıyor. Dünyanın sadece bir canlı etrafında dönmediğine, empatinin çok önemli olduğuna ve cesarete dair güçlü bir hikâye.

Son hikâyemiz *Şarkı Söyleyen İhlamur*’da aniden yesheren bir filizin, hayvanları ve doğayı ne kadar mutlu ettiğini görüyoruz. Bir ihlamur doğuyor o filizden ve kokusuyla tüm ormanı sarıyor. Tabii uzun zamandır orada olan meşe ağaçları biraz kıskanıyor. Hatta öyle kıskanıyor ki ihlamur ağacına biraz kötülük yapıyorlar. Zaman geçiyor pişman olup özür diliyorlar ve görüyoruz ki doğa ve hayvanlar o güzelim dengeyi korumak için aslında büyük bir çaba içindeler. Bu hikâye hayvan, doğa, hoşgörü ve duyarlılık kavramına dair başarılı diyaloglar barındırdığından çocukların hayalgücüne çok iyi gelecek.

“Hikâyelerle Değerler Eğitimi”; duyarlı, hoşgörülü, saygılı, empati sahibi, cesur, dürüst ve çalışkan bireyler yetiştirmek için doğa ve hayvanlar aracılığıyla anlatılan eğlenceli ve vurucu bir seri olmuş. Bana kalırsa, bu seri sadece çocukların değerleri öğrenmesi için değil, yetişkinlerin de hatırlaması için oldukça kıymetli.■

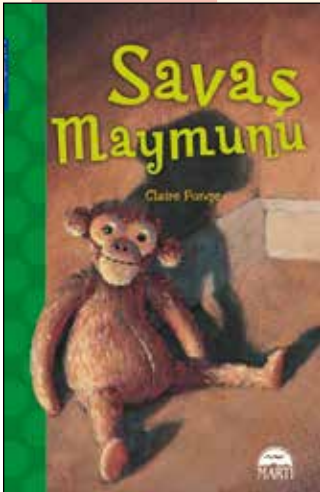
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykülerin özgünlüğü	★★★★★
Grafik tasarım	★★★★☆
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★☆

Bir zaman yolcusu...

Yazan: **Sanem Erdem**

Kitap, günümüz ile İkinci Dünya Savaşı yılları arasında gidip gelen başkarakter Tegan'ın vasıtasıyla savaşın ne menem bir bela olduğu en iyi şekilde, yani edebiyat yoluyla okura hissettiriyor.

Savaş Maymunu
Claire Funge
Türkçeleştiren: Çiğdem Köföncü
Martı Yayınları, 144 sayfa

Oxford University Press, İngiltere'de "TreeTops Fiction" başlığı altında çocuklara okumayı sevdirmeyi amaçlayan bir dizi kitap yayınlıyor. Çocukların okuma seviyelerine göre sınıflandırılan, çeşitli konulara değinen ve okurları farklı yazım tarzlarıyla tanıştıran bu diziyi Martı Yayınları, Oxford Kitaplığı başlığı altında Türkçeye kazandırmış. Birazdan bahsedeceğim *Savaş Maymunu* da bu diziyeye ait kitaplardan biri.

Tegan, annesi doğum yapacağı için bir haftalığına büyükannesiyle onun Londra'daki evinde kalacaktır. Londra'daki ilgi çekici yerleri göreceği için çok heyecanlıdır ancak ilgisi büyükannesinin İkinci Dünya Savaşı'na dair anılarına kayar.

Başlarda Tegan için savaş, okulda tarih dersinde öğrendiği bir maceradır sadece. Ancak büyükannesinin kız kardeşi Alice'in bu savaş yüzünden hayatını kaybetmiş olduğunu öğrenmesiyle savaşın acı gerçekleriyle tanışır. Gökten bombalar yağarken sığınağa koşmak yerine, okşanmaktan aşınmış,

eski püskü oyuncak bir maymunun peşinden giden Alice'in hikâyesi Tegan'ı çok etkiler.

Ertesi gün büyükannesinin evini keşfe çıkan Tegan, savaş zamanı sığınak olarak kullanılan, bahçedeki kulübeye girince, çok merak ettiği geçmişe ait bir nesne bulur: Alice'in gaz maskesidir bu. Sırf denemek için gaz maskesini kafasına geçirmesiyle olağanüstü bir olay gerçekleşir ve kulübe, eskiden olduğu gibi bir sığınağa dönüşür. Dışarı çıktığında ise maske kaybolur ve kendisini 1944 yılının sonlarında bulur, yani Alice'in hayatını kaybetmesine az zaman vardır. Zamanda yolculuk yapabildiğine göre, acaba geçmişide değiştirebilir mi?

Zamanda yolculuk büyük küçük herkesin ilgisini çeken bir konu, edebiyatta, sinemada ve televizyonda yüzlerce kez işlenmiş bir tema. Nasıl olmasın ki? İnsanlık tarihinde yaşanmış felaketleri engelleyerek dünyaya daha iyi bir gelecek imkânı sunmak harika olmaz mıydı? Ya da en azından kişisel geçmişlerimizde yaptığımız hataların önüne geçme fırsatını geri çevirebilir miydik? Veya sadece etkisiz bir gözlemci olarak bir zaman gezgini olmak, tarihe tanıklık etmek bile yeterli olurdu. (Doctor Who, sana söylüyorum!) Ancak zaman yolculuğu -bilindiği kadarıyla- şu an sadece edebi bir araç ve işini bilenler tarafından kullanıldığı takdirde harika olasılıklar, olağanüstü alternatif gerçekliklere kapı açarak okurun zihnini adeta yıldırım efektiyle aydınlatır.

Claire Funge tarafından kaleme alınmış *Savaş Maymunu* da bu muhteşem aracın kullanılmasıyla küçük okurları spekülatif edebiyatla tanıştırıyor. Zamanda yolculuk temasını işlemek çetrefillidir, bin bir çeşit paradoksla başa çıkmak gerekir; ancak ilkökul dördüncü ve beşinci sınıflara yönelik olduğu belirtilen bu küçük roman basit kurgusuyla, kısa bölümlere

ayrılmış yapısıyla okurları zorlamaksızın olasılıkları sorgulamaya davet ediyor.

Kullanılan basit diliyle ve merak uyandıran olay örgüsüyle kitap su gibi akıp gidiyor. Bir kitabın su gibi akıp gitmesi elbette edebi bir kriter değildir; ancak burada amaç çocukların okumayı sevmesi, okuma alışkanlığı kazanıp yeni türler keşfetmesi olduğundan kitabın akıcı olması önem kazanıyor. Bu konuda da oldukça başarılı olduğunu söylemem gerek. *Savaş Maymunu*'nun çok özgün bir hikâye olduğunu düşünmüyorum, ancak spekülatif kurguya sahip daha karmaşık edebiyat eserlerine giriş için iyi bir fırsat olabilir.

Günümüz ile İkinci Dünya Savaşı yılları arasında gidip gelen başkarakter Tegan'ın vasıtasıyla savaşın ne menem bir bela olduğu en iyi şekilde, yani edebiyat yoluyla okura hissettiriliyor. Çok kısıtlı imkânlarla hayatta kalmaya çalışan, her gece başlarına yağan bombalara alışmış insanlar sadece bu savaşa özgü değil elbette. Özelde İkinci Dünya Savaşı, genelde de gerçekleşmiş ve gerçekleşmekte olan tüm savaşlara ve onların sebep olduğu yıkıma ayna tutan *Savaş Maymunu*'nun güçlü yanı bence budur.

Savaş yıllarından bahsediyor diye umutsuz, karanlık bir kitapla karşı karşıya olduğunuzu düşünmeyin sakın. İnsanların ellerinde avuçlarında ne varsa ihtiyacı olanlarla paylaşması; dostlara, komşulara, zor durumda kalan herkese destek olmaları ve ağır koşullar altında bile hayata bir şekilde bağlanmalarını görmek mutlu ediyor.

Kitapta ayrıca eğitsel çalışmalarda kullanılması için sorular da yer almakta. Ancak bunlar bana, yüzyıllar önce ilkokulda okuduğum ünite dergilerini hatırlattılar. Kitap derste işlendiğinde veya anne-baba ile birlikte okunduğunda bu sorularla çocuklar onları düşünmeye ve araştırmaya sevk edecektir. Yine de içimden bir ses, bu soruları gören çocuğun bu kitabı bir ders kitabı olarak değerlendirmesine yol açacağını ve onu edebiyattan zevk almak yerine öğretmenden not, anne-babadan aferin almaya yönlendireceğini fısıldıyor bana. Umarım yanılıyordur. Umarım bu sorular çocukları birçok kaynaktan tarih okumaya, düşünmeye ve sorgulamaya sevk eder. ■

Çeviri ★★★★★☆

Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı ★★★★★☆

Redaksiyonun titizliği ★★★★★☆

Kapak tasarımı ve baskı kalitesi ★★★★★☆

GEÇMİŞİN İZLERİ GEÇMİŞİN SÖZLERİ

**Atasözleri ve
Deyimlerimizi öğrenerek
yepyeni keşiflere
çıkma ister misin?**

Facebook: Dogan Egmont Okulda
Twitter: @Doganegmontokul
Instagram: doganegmontokulda

www.de.com.tr

Doğan Egmont
Okumak gelecektir.

PARANIN İLK ELBİSESİ

Yazan: Melek Özlem Sezer

Bir Altın Hikâyesi

Roger Judenne
Resimleyen: Pauline Duhamel
Türkçeleştiren:
Damla Kellecioğlu
Tudem Yayınları, 48 sayfa

*Peki, altınım
nerede?*

Para hakkında sürekli konuşuluyor, bütün çarklar da onun üzerinden dönüyor ama nedense çocuklara ekonomik kavramları öğretelim dediğimizde, suratlar buruşuyor.

Sık rastladığımız eleştirilerden biridir: “Eğitim, hayattan o kadar uzak ki! Ne kadar gereksiz, uçucu bilgi varsa doldurmuşlar. Ne ki günlük hayatımızın temeli nelerle kurulmuş, sonra efendim bedenimizde neler oluyor, örneğin her gün kullandığımız tuz ne işe yarıyor, işte bunların hepsini unutmuşlar. Mecbur kıldıkları bilgiler, bazen hoş ama ne işe yaradığını bulamadığımızdan depoya kaldırıp unuttuğumuz, sonra da çürüttüğümüz eşyalar gibi. Öte yandan hayatı doğru kurmamızı sağlayacak bilgilerse anca başımızı dağa taş vurduktan sonra karşımıza çıkıyor her nedense.”

Doğru bir eleştiri ki örneklere -yetişkinler için bile yapısı, işleyişi tam olarak nelere denk gelir bilinmeyen bir kavram olan parayı da eklemek gerek. Evet, para hakkında sürekli konuşuluyor, bütün çarklar da onun üzerinden dönüyor ama nedense çocuklara ekonomik kavramları öğretelim dediğimizde, suratlar buruşuyor. Hele bir de “Onların güzel dünyasına böyle şeyler sokmayalım!” den-

miyor mu insan gülsün mü kızsın mı bilemiyor. Oysa çocuk, hayatın her anında parayla karşılıyor ve nihayetinde eğitimi de ileride iyi para kazanması için kurgulanıyor, dahası ona yapılan yatırım da sık sık çocuğun gözüne sokuluyor. Ama iş kavramının açıklığa kavuşmasına gelince... Bir kavramdan korkmak kaynağını sorgulamamız gereken bir şey değil mi?

Tudem Yayınları bu eksikliği fark etmiş olacak ki değerli bir kitap basmış: *Bir Altın Hikâyesi*.

Kitap, masal havasında başlıyor. Oduncu Tibo, meşe ağacını keserken sırt ağrılarına tutuluyor. Ne ki doktorun ücreti olan bir altını verecek gücü yok. Böylece ilk ekonomik kavram devreye giriyor: Borç. Doktor, ona kredi açıyor. Kesilen meşe ağacı satılınca, Tibo borcunu ödeyecek. Ama borç bir zincire benzediğinden, doktor bu borca ikinci bir halka ekliyor: Çiftçiden aldığı ürünlerin ücretini, oduncu borcunu ödeyince ödeyecek. Zincir, çiftçinin terziye, terzinin marangoza, marangozun oduncuya borçlanmasıyla birleşiyor. Şans bu ya, alınan verilen her şeyin ederi bir altına denk düşüyor. Eğer bireyler bu bilgilere sahip olsaydı, aslında borçların birleşen zincirde silindiğini anlardı. Ne ki zincirin çözülebilmesi için gerçek bir altın gerek bu hikâyeye. Şato sakini, terziden bir altına örtü alınca sorun çözülüyor. Terzinin borcunu ödemesiyle yürümeye başlayan altın, herkesin diğerine borcunu ödemesiyle yine terziye dönüyor. Ama şato sakini örtüyü geri verince, altın yine ortadan yok oluyor. Böylece şato sakini hiç para harcamadan bütün köyün borcunu silmiş, köydeki herkes istediğine kavuşmuş oluyor. Oduncunun üretim sürecinde kaybettiği sağlığını, ürettiğini satarak telafi etmesinin ve bir haftalık iş günü kaybının acılığı dışında mutlu son denebilir. Köy halkının akıllarına takılan sorunun “Alacağım ödenecek mi?” değil, “Borcumu ödeyebilecek miyim?” olması ise hikâyenin insanın içini en çok ısıtan tarafı. Öte yandan iki sıfır var ki bunlar kancalı sorular barındırıyor. Oduncu bütün bu alışveriş zincirini başlattı ama şu sözü de hatırlattı: “Para kazanmak için sağlığımızı yitiriyor, sonra sağlığımızı geri almak için o parayı harcıyoruz.” Diğer sıfır ise şato sakiniinde: Ortaya banka gibi bir para koydu ve geri çekti. Ne kazandı ne kaybetti.

Kitabın sonuna “Birlikte Düşünelim” başlığı altında eklenen şu sorular, tam da bu meseleler üzerine düşünmeye davet ediyor çocukları:

-Parasız bir dünya nasıl olurdu?

-Sizce sadece değiş-tokuşla işleri yürütmek mümkün mü?

-Öyküde hiç para kullanılmadan bütün işler halledildi. Sizce kazançlı çıkan kim?

-İlk para hakkında bilginiz var mı?

-Para, özgürlük getirir mi?

-İnsan sadece para için mi çalışır ve üretir?

Bence kitaba, bu hikâyedeki döngüyü daha rahat anlayabilmemiz için şemalar ve aşama aşama giden yalın örnekler eklenmesi, kast edilen kavramların berraklığa kavuşması açısından yararlı olurdu. İlk başta takas ekonomisi en basit örnekle (5 elma-3 muzla değiştirildi gibi) açıklanır; sonra elma satanın muz değil de elbise istemesi halinde takasın zorluğu gösterilirdi. Derken genişletilen bir alışveriş zincirinde sattığı mal karşılığında mal almak değil de tasarruf yapmak isteyen birine geçilebilirdi. Böylece paranın işlevi de açığa çıkardı.

Bir Altın Hikâyesi, kuşkusuz değerli ve gerekli bir kitap. Umarım ekonomik kavramların çocuklarla buluşmasını sağlayan kitaplar çoğalsın. Bunu önemsiyorum çünkü bu tip çalışmaların şu tür faydaları olduğuna inanıyorum:

- Hayatımızın içinde çok rutin bir şekilde yer alan temel dinamikleri, aslında hiç tanımadığımızı fark etme. Böylece diğer eksiklerimizin üstüne de gitme ve bunları kavrayışta derinleşme ihtiyacının duyulması.
- Algıların açılması. Düşünme, kavramlar arasında ve kavramlarla hayat arasında bağ kurma becerilerinin artması.
- Bir gün oy kullanacak olan çocukların, sistemin çarklarını anlayarak bilinçli bir şekilde yetişmesi... Politik güçlerin onlara ne vaat ettiğini, bugüne kadar da ne yaptığını anlayarak seçim yapabilmeleri... Neye evet, neye hayır dediğimizi daha çok bildiğimiz günler dileğiyle... ■

Dilin edebi niteliği	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı	★★★★☆
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

Kimsesiz Çocuk

Yazan: Doğan Gündüz

“Ben sokakta bulunmuş bir çocuğum. Fakat sekiz yaşıma gelinceye kadar bütün diğer çocuklar gibi ben de bir anam var zannedirdim.”

Hector Malot’nun 1878 yılında yayımlanan *Sans Famille (Ailesiz)* adlı kitabı bu cümlelerle başlar. Malot’nun yazdıkları içinde en ünlüsü olacak bu eser kısa sürede sayısız baskı yapar ve birçok dile çevrilir.

Malot, eserini kızı Lucie’ye ithaf ederken *“Bu kitabı yazarken hep seni düşündüm, yavrum, senin ismin hep dudaklarımdaydı. Lucie bunu hissedebilecek mi? Lucie bununla ilgilenecek mi? Senin adını sık sık andım,”* der. Kızının bir gün bu kitabı okuduğunun hayali, yazar için en büyük memnuniyettir. Belki de bu hayalden bir an olsun uzaklaşmadığından olsa gerek, kitabı dünyanın hemen her yerindeki çocukların ilgisini çeker.

Romanın yazıldığı 19. yüzyılda Paris, Londra gibi büyük şehirlerde çocuk sokak çalgıcıları yaygındır. Çocuklarına bakamayacak denli yoksul aileler yaptıkları bir iş sözleşmesiyle onları sokak gösterileri yapan gezgin patronlara kiralarlar. Bu patronların ayrıca dans eden, akrobatlık gibi çeşitli numaralar yapan eğitilmiş köpek, maymun ya da ayı gibi hayvanları vardır. Patronlar hizmetlerine giren çocuklara keman, arp gibi müzik aletlerini çalmayı öğretir. Sonra onlara sokaklarda müzik çaldırarak gösteriler yaptırırlar. Bu gösterilerde marifetlerini sergileyen eğitilmiş hayvanlar da önemli bir role sahiptir.

Malot’un başyapıtının kahramanı Remi’nin başından geçenler de döneminin bu gerçeğine uygun bir kurgu içinde Remi’nin ağzından aktarılır.

Remi, annesi sandığı yoksul sütannesıyla bir köyde yaşamaktadır. Bu kadının Paris’te çalışan taş ustası kocası bir iş kazasında sakatlanıp köyüne dönünce, Remi sokakta bulunduğu gerçeğini öğrenir. Adam artık çalışamayacağından, evden bir boğaz eksiltmek, Remi’yi kovmak ister. O günlerde köpekleri ve maymunuyla köye yolu düşen yaşlı Vitalis, işsiz taş

ustasına para ödeyerek Remi’yi yanına alır. Onu bir maymun ve üç köpekten -ki bunların içinde Kapi adlı olanı Remi’nin can yoldaşı olacaktır- oluşan gösteri grubuna katar. İyi yürekli Vitalis, Remi’ye okumayı ve arp çalmayı öğretir. Grup para kazanmak için köy köy, kasaba kasaba, şehir şehir dolaşmaya başlar.

Remi gerçekte zengin bir ailenin oğludur ve henüz bebekken amcasının kiraladığı bir hırsız tarafından kaçırılıp sokağa bırakılmıştır. Annesi sağdır ve hasta bir kardeşi vardır. Amcası, yeğenlerini ortadan kaldırarak ailenin bütün mirasını ele geçirmek istemektedir.

Remi bütün bunlardan habersiz Vitalis ile birçok macera yaşar. Ondan çok şey öğrenir. Ne yazık ki sokakta kaldıkları bir kış gecesi Vitalis donarak ölür. Kendisi de donmak üzereyken bir bahçıvan ailesi tarafından kurtarılır. Kendini uzun süre yanlarında kaldığı bu ailenin parçası olarak hisseder. Ailenin küçük kızı sevimli, güzel Liz’e derin bir sevgi duyar. Ancak bir dolu fırtınası sonucu sera ve ürünler tarumar olunca bahçıvan borçlarını ödeyemez ve hapse düşer. Çocuklar da ailenin farklı yerlerde yaşayan akrabalarının paylaşılr. Remi, köpeği Kapi ile açıkta kalır. Çaresiz eski mesleğine, sokak çalgıcılığına döner.

Sokakta yaşayan kendi yaşlarındaki kimsesiz Mattia ile yolları kesişir. Birlikte dolaşmaya, gösteri yapmaya başlarlar. Remi bir ara diğer çocuk işçiler gibi bir kömür madeninde çalışır. Hatta bir gün madende çalışırken madeni su basar ve yedi işçiyle birlikte içeride tam iki hafta mahsur kalır. Hayat ve ölüm arasında gidip gelir.

Remi evden ayrıldığı günden beri sevgili sütannesini hiç unutmaz. Bir yolunu bulup onu ziyaret eder. Bir avukatlık ofisinden sütannesine kayıp bir çocukla ilgili evrak gelmiştir. Ailesini bulmak umuduyla evrakta yazan avukatlık ofisiyle görüşmek için Londra’ya gider. Yanında yoldaşı Mattia ve köpeği Kapi de var-

dır. Londra'da gerçek ailesi olduğunu sandığı ailenin aslında amcasının kiraladığı, onu bebekken kaçıran hırsızlar olduğunu öğrenir.

Roman, Remi'nin seyahati boyunca karşılaştığı, dayanıştığı kişilerin bir dost meclisinde toplanmasıyla sonuçlanır. Bu toplantıda Remi, gerçek annesine ve kardeşine kavuşur. Sonrasında ilk gördüğü andan beri çok sevdiği Liz ile evlenir ve bir oğlu olur. Böylece kitabın adında da vurgulanan "ailesizlik" olgusu Remi'nin kendisine ait bir aile kurmasıyla mutlu sonlanır.

Malot'nun "Fransa Akademisi tarafından mazhar-ı takdir ve tahsin olmuş" bu meşhur kitabını, Osmanlı okuyucular da sıcakı sıcakına bağrına basmakta gecikmez. 1892 yılında, İstanbul'da M. Tevfik'in çevirisiyle *Bikes Yahud Familyadan Mahrumiyet* adıyla "Maarif Nezaret-i celilesinin ruhsatıyla tab' olunur".

Aynı yıl içinde İstanbul'da, yine aynı adla ama bu kez M. B. Arabacıyan'ın çevirisiyle ve Ermeni harfleriyle Osmanlıca olarak yayımlanır. Kitabın girişindeki "İFADEMİZ" bölümünde yayımcı Garabed Biberyan şöyle der¹: *Bu güzel hikâyenin kıssadan hisse alınacak noktası, bir peder (baba) ile validenin (annenin) ne kadar kıymetli olduklarını beyan ile familyadan ve peder ile valide nasihatlerinden mahrum bir öksüz çocuğun... cihanda yapayalnız kaldığı halde dahi, her türlü mihnet (dert) ve meşakkate (zorluğa) göğüs gererek hüsnü ahlakını sekte dar etmediğini (bozmadığını) ve bu fedakarlığına mükafaten encamı kar (sonunda) naili*

1 Kitabın künyesini ve bu bölümü Ermeni harflerinden çeviren sevgili Kayuş Çalıkman Gavrilof'a teşekkür ederim.

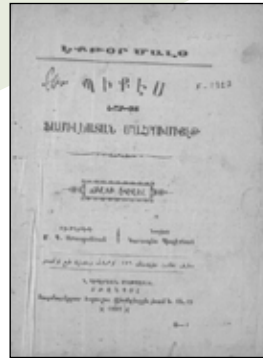
saadet (mutluluğa kavuşmuş) olduğunu ima etmekten ibaret olmakla bu hikâyenin mütalaasından istifade eyleyeceği der kardır (açıktır).

Kitap Osmanlıca daha birçok baskı yapar. 1931 yılında ise Latin harfleriyle Sinan Reşat'ın çevirisiyle *Kimsesiz Çocuk* adıyla yayımlanır. Kitabın sonunda yayımcı Muallim Ahmet Halit, "sevgili küçük dostlarına" seslenme ihtiyacı duyar: *Bu kitabı ben çocukluğumda okumuştum. Yıllar geçti; onun hatırası zihnimden çıkmadı. Sonra anneleri oğullarıma okudu. Onlar da aynı zevk ile alakadar oldular... Öyle ümit ediyorum ki siz de bunu bitirdiğiniz şu dakika benim yıllarca evvel duyduğum zevk ve heyecanı duymuşsunuzdur.*

Ahmet Halit heyecanlanmakta haksız değildir. Malot'nun artık klasikleşmiş bu eseri bugün bile farklı kuşakları, çocuklarında buluşturabilen sayılı romanlardan biridir.

Yazar Huriye Baha Öniz'in 1936 yılında yayımlanan *Köprü Altı Çocukları* adlı romanında, İstanbul'da kimsesiz ve çaresiz kalmış çocuk kahramanı Mehmet'e kitapçı vitrinlerine baktırtması ve *Kimsesiz Çocuk* adlı kitap üzerine epey düşündürmesi boşuna değildir. Bu aynı zamanda kitaplar arasında zamanı ve mekânı aşan bir selam gönderme biçimidir.

İş bu yazı, *Köprü Altı Çocukları*'nın kahramanı Mehmet'in, tıpkı kendisi gibi çocuk başına ve yapayalnız hayatla yüzleşen Remi'ye, *Kimsesiz Çocuk* romanının kahramanına gönderdiği selamı iletmek için yazılmıştır. ■

Sans Famille, Hector Malot, İkinci cilt, Paris, Dördüncü Baskı, 1879, s.420

Bikes Yahud Familyadan Mahrumiyet, Muharriri: Hektor Malo, Mütercimi: Mekteb-i hukuk-ı şahane mezunlarından M. Tevfik, Hakkâk Nişan Berberyan Matbaası, İstanbul, 1308 (M.1892) 1. Cilt 373 sayfa; 2. Cilt 303 sayfa

Bikes Yahud Familyadan Mahrumiyet, Ektor Malo, Mütercimi: M. B. Arabacıyan, G. Biberyan Matbaası Stanbol, 1892, 304 sayfa

Remi Kimsesiz Çocuk, Yazan: Hector Malot, Tercüme eden: Sinan Reşat, Muallim Ahmet Halit Kitaphanesi İstanbul, 1931, 111 sayfa

Meşe palamudu deyip geçmeyin!

“Meşe Palamudu Hakkında Neler Biliyorsunuz?”

Yazan: Elif Şahin Hamidi

Meşe palamudu sevimli bir oyuncak gibidir benim gözümde. Çocukluğumdan beri severim meşe palamutlarını. İsmi bile “neşe” verir. Şayet doğanın koynunda bir gün geçirmişsem, ağaçların arasına karışmışsam günün sonunda cebimde bir meşe palamuduyla dönerim mutlaka eve. Hani şu “Buz Devri (Ice Age)” isimli animasyondaki eski çağ sincabı Scrat kadar olmasa da hayranım meşe palamutlarına. Scrat gibi meşe palamudunun peşine düşüp deliler gibi koşmam tabii. Ama irili ufaklı meşe palamutları toplayıp saklamaya devam ediyorum elbette. Bir de meşe ağacının meyvesi olan meşe palamudunun ne sihirli bir şey olduğunu öğrendim. Lola M. Schaefer ve Adam Schaefer’ın kaleme aldığı *Meşe Palamudunun Sihri* isimli kitap, meşe palamutlarına ve meşe ağaçlarına hayran olmamı sağladı. Tek bir ağaç ve hatta tek bir tohum neleri değiştirirmiş meğer? Meşe palamudunun ekosistem içindeki yeri ve değeri ne kadar büyükmüş!

Meşe Palamudunun Sihri
Lola M. Schaefer ve Adam Schaefer
Resimleyen: Frann Preston-Gannon
abm Yayınları, 40 sayfa

Benden size tavsiye: Meşe palamudu deyip geçmeyin!

Ana ve oğul Schaefer’in birlikte ortaya koydukları *Meşe Palamudunun Sihri*, ekosistem içerisinde adeta bir sihir etkisi yaratan meşe palamudunun sırlarını keşfetmemizi sağlıyor. Tepesindeki örgülü şapkasıyla çok

şirin bir görünüme sahip olan bu meyve, ormanların besin zincirinin sihirli anahtarı. Sincaplar ve tavşanlar bayılıyor ona. Toprağa düşen minicik bir meşe palamudu, kocaman bir ağaca dönüşüyor. Sonra bu ağaç kuşlara yuva oluyor. Derken kuşlar, tohumların etrafa yayılmasını ve bir çiçeğe dönüşmesini sağlıyor. Çok fazla sözcük yok bu kitapta. Kitabın tamamı on cümleden oluşuyor. Daha fazlası da gerekmiyor zaten. Frann Preston-Gannon’un şahane illüstrasyonları sayesinde, küçücük meşe palamudunun yaşam döngüsünde nasıl bir mucize yarattığını adım adım, aşama aşama hayretler içerisinde gözlemleme şansına eriyoruz.

Kitabın sonunda TEMA’nın desteğiyle hazırlanan “Meşe Palamudu Hakkında Neler Biliyorsunuz?” başlıklı bir bölüm yer alıyor. Bu bölüm meşe ağacı, meşe palamudu, ekosistem, Türkiye’deki meşe ormanları hakkında çok önemli bilgiler sunuyor. İşte bu bölümde meşe palamudunun sırrına vakıf oluyoruz. Ve kitabın arka kapağını kapatmadan önce “Neler Yapılabilir?” başlığı çıkıyor karşımıza. Burada bireysel olarak doğal yaşam döngüsünün korunmasına nasıl katkıda bulunabileceğimize dair küçücük ama önemli detaylar öğreniyoruz. Binlerce canlıyı koynunda saklayan, onlara yuva olan ormanlar için tek tek her birimizin yapabileceği şeyler olduğunu görüyoruz. Bu arada küçük bir sır: Bu kitabı alarak da bir şey yapmış olacaksınız aslında. ■

Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Öykünün özgünlüğü	★★★★☆
Grafik tasarım	★★★★★
Hedef kitleye uygunluk	★★★★★
Baskı kalitesi	★★★★★

Bu rüyaların
bir anlamı
olmalı!

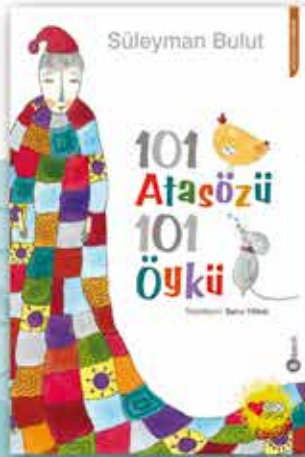
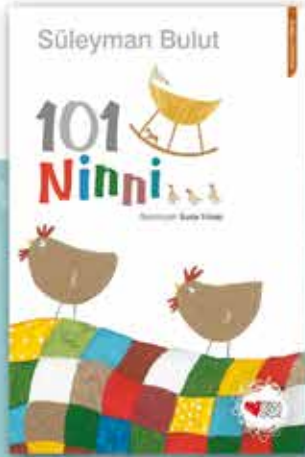
Kerem Işık'ın
ilk çocuk romanı
eğlenceli dili ve
yaratıcı kurgusuyla
bütün rüyaları
canlandırmaya
hazır!

Anı, anlatı ve öyküleriyle sevilen yazar Süleyman Bulut'tan Nasreddin Hoca hikâyeleri üzerine çocuklar için güldürürken düşündüren kıymetli bir derleme!

Çocukluğundan gençliğine, eşeğinden komşularına, kadılığından Timur'a kadar, yüzyıllardır hepimizi güldüren Nasreddin Hoca fıkralarından Süleyman Bulut'un çocuklar için hazırladığı bu kapsamlı derlemede, fıkraların düşündürücü yönlerine de işaret ediliyor.

Çocuklar için halk kültürünü ilgi çekici ve anlaşılır kılan kıymetli derleme çalışmalarıyla yazar Süleyman Bulut bu kez, yalnızca Türk değil, dünya edebiyat tarihinin önemli bir figürü olan Nasreddin Hoca'nın hikâyelerini derledi ve çocuklar için yeniden kaleme aldı. Birbirinden anlamlı, birbirinden eğlenceli ve birbirinden ilginç bu hikâyeleri okurken çocuklar, her hikâyenin yanında yer alan ve hikâyenin ana fikrini ortaya koyan "Sözün Özü" bölümleriyle eğlenirken düşünecek, her biri birer klasik haline gelmiş bu hikâyeleri yorumlarken yeni bakış açıları geliştirecekler.

